

PHONG-HOÀ

16
TRANG

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7
XU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN-XUÂN-MAI

DIRECTEUR
NGUYỄN-TƯỜNG-TAM

ADMINISTRATEUR
PHẠM-HỮU-NINH

MỘT BẢN CHƯƠNG TRÌNH

NƯỚC UỐNG VÀ NHÀ Ở

Dù cải cách về tinh thần hay hình thức mà trước hết chưa phá bỏ được những dị đoan, mê tín thì những sự cải cách kia cũng là vô ích, vì không thể có kết quả được.

Mấy kỳ trước, tôi nói về những sự cải cách về hình thức của làng và y phục của người, là tôi coi như ông đã hiểu rằng dị đoan, mê tín không còn có ở trong óc người làng tôi nữa (về mê tín về dị đoan rồi tôi sẽ bàn truyện với ông trong mục giáo dục).

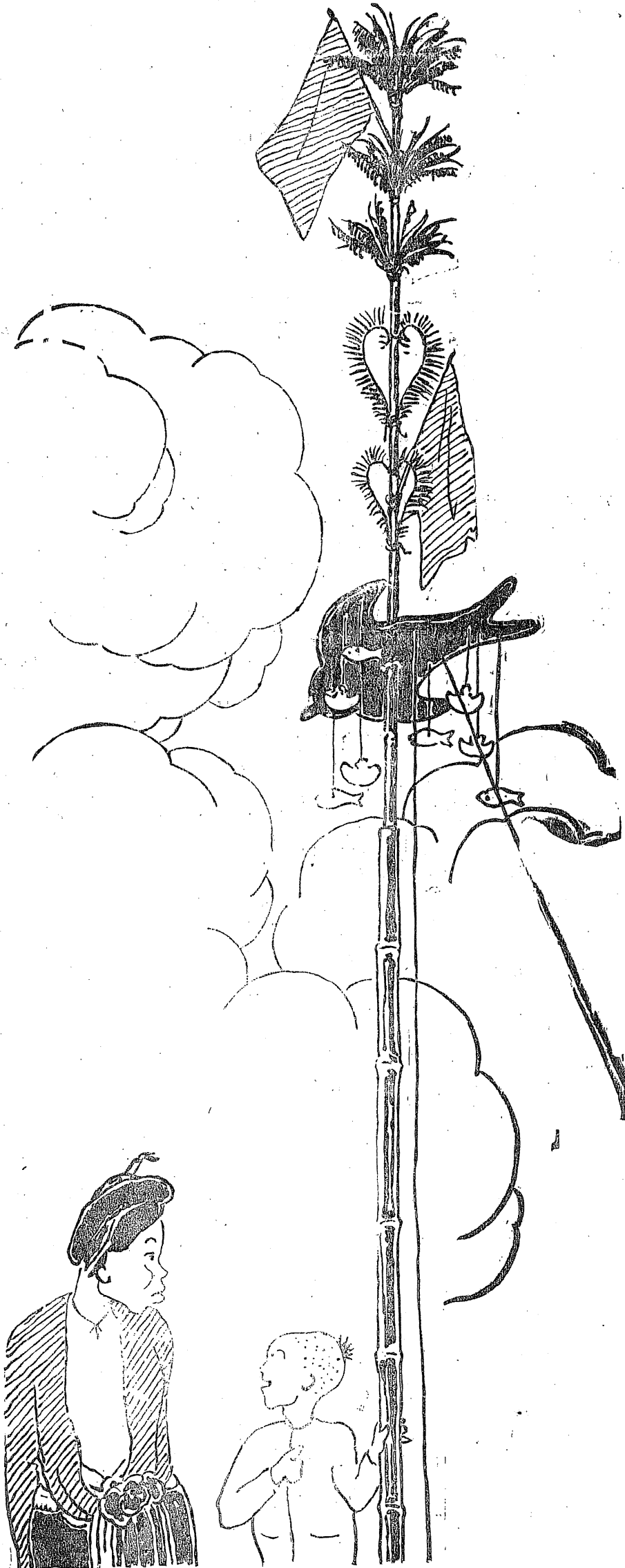
Tôi nói qua thế là vì rằng lần này tôi bàn về vấn đề nhà ở và nước uống, hai vấn đề có can hệ mật thiết với những sự mê tín, dị đoan cổ sơ của mình. Thí dụ: tìm được nơi cao ráo để khơi giếng mà những ông lý Toét, xã Xê kêu là âm-ĩ rằng chỗ đó nhằm vào long mạch thì công việc cũng là phải bỏ, nếu không sẽ sinh ra đánh nhau mất mạng.

Còn như về việc làm nhà mà dân mình tìm cho người ta cái hướng tốt, sáng sủa và thuận gió, song nếu hướng ấy không hợp với tuổi người làm nhà thì họ cũng chẳng theo. Một là họ chọn một hướng khác hay là họ chờ mấy năm nữa cho được tuổi hợp với hướng mà mình bắt họ phải theo.

Nhưng sự giáo dục đã đánh đổ hẳn được những sự mê tín ở trong các khối óc người làng tôi rồi.

Chúng tôi chỉ nghĩ sự ích lợi cần thiết của vệ sinh chung và vệ sinh riêng mà thôi. Mà về vấn đề vệ sinh thì bao giờ nước uống với nhà ở cũng đứng đầu.

Ngày trước làng tôi không có giếng, chỉ có ao với hồ. Bên bờ ao thì có đủ các thứ dơ bẩn, khó lòng mà tưởng tượng ra được hết mọi sự ô-uế: nào chuồng lợn, chuồng bò, nào bần rác, giẻ rách. Khi làm thịt các súc sinh

thì tiện nhất cho mọi người là ngã ra bên cầu ao một tấm ván. Bao nhiêu những thứ thừa thãi vứt đi không ăn được là trút cả xuống ao. Nào lông súc vật, mề, đặng phân. Bên cạnh những vật bần thối nổi lênh bênh một người ngồi vo gạo, một người khác gánh nước ăn. Đầu đằng kia ao, mấy người đàn bà ngồi tắm. Ngắm cái quang cảnh ấy, ông thử tìm hộ một hình dung từ để gọi người mình. Với tôi, thì ngoài chữ mọi rợ, tôi không còn chọn được một chữ khác đích đáng nữa.

Trong một kỳ trước kia, tôi đã nói những ao hồ của làng tôi đều xung công cả rồi. Giá ông về chơi làng tôi bây giờ thì ông phải lấy làm lạ rằng những ao ấy đã có sây bờ gạch cả. Thực khác hẳn với ao chuôm các làng khác. Tuy những ao ấy chỉ dùng làm nơi thả cá mà thôi, song chúng tôi cũng phải giữ sạch sẽ luôn, để tránh những hơi ô-uế xông lên, nhất là trong mùa hè nóng nực. Bờ đã cao mà người trong làng mỡ trâu, mỡ lợn, đã có nhà giết trâu bò. Đồ rác bần cũng đã có một nơi chứa riêng, và đã có xe bò của làng đi khắp các nơi để hót rác.

Còn như nước ăn thì đã có giếng. Chúng tôi đã tìm được nhiều nơi cao ráo xa ruộng thấp, xa tha ma để khơi giếng, mà khơi rất nhiều, mỗi xóm ít ra cũng phải có một cái.

Sau này nếu tiền công quỹ của chúng tôi được rộng rãi thì chúng tôi sẽ thuê hẳn mấy khơi về làng khơi một cái giếng thật sâu và làm nhà lọc nước rất cần thận. Rồi theo các thành phố, chúng tôi cũng đặt ngầm dưới đất những ống dẫn nước đi khắp các xóm, các nhà. Việc đó tôi thấy khó khăn, song chỉ năm năm nữa là chúng tôi làm nổi. Bây giờ thì chúng tôi hãy tạm dùng nước giếng khơi không lọc. Nước ấy tuy không thanh khiết được bằng nước dùng ở thành phố, song còn tốt gấp trăm, gấp nghìn lần nước ao, nước hồ.

(Còn nữa)

Con — U oi... cây nêu để làm gì ?

Mẹ — Cây nêu để đuổi cở ma đi

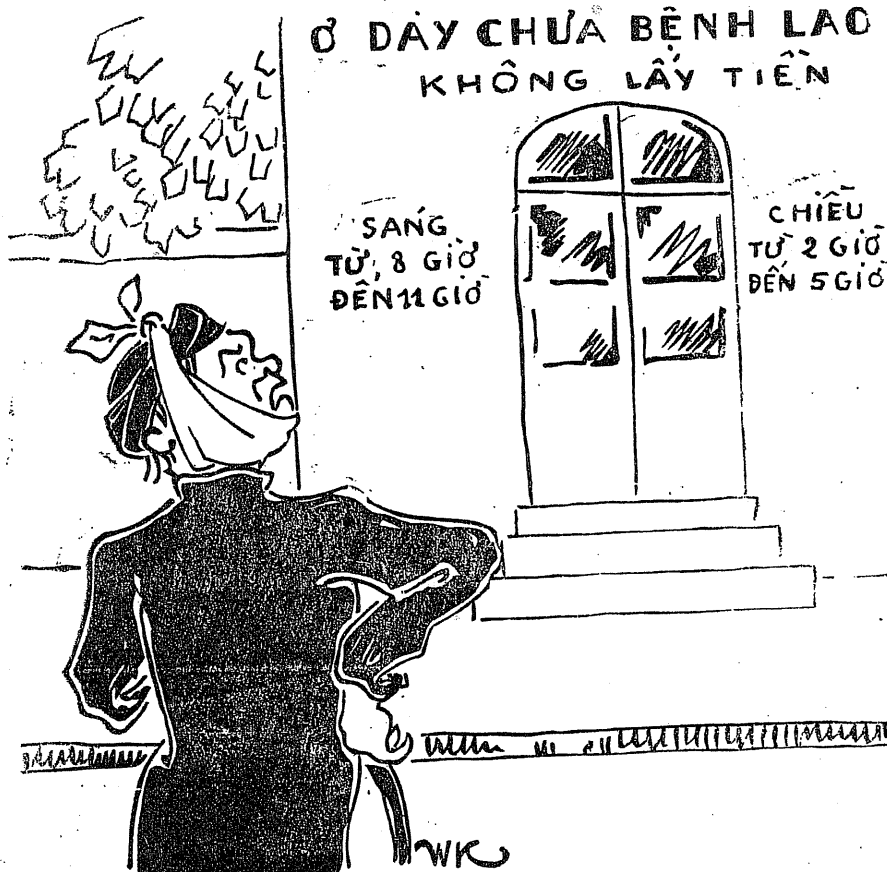
Con — Thế ma là hồn người chết đấy u nhỉ ?

Mẹ — Ừ.

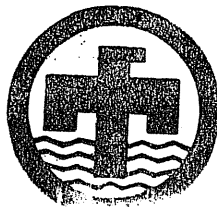
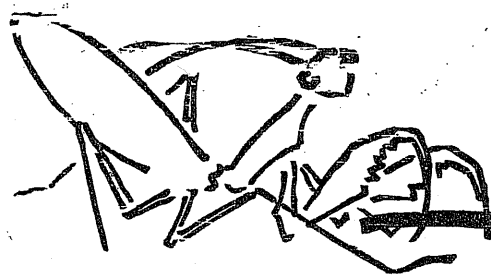
Con — O... Thế hồn ông bà ông vải về thì sao ?

Nhị-Linh

<https://tieulun.hopto.org>

— Khổ quá ! mình lại đau răng ! giá mình đau bệnh lao thì khỏi phải mất tiền, tiền biết bao !

Nửa chừng xuân có thêm một đoạn dài về sau, khiến câu truyện thêm có một thú vị không ngờ. Sau này thế nào cũng sẽ đăng vào Phong-Hóa trong vài kỳ để các bạn không mua sách cũng được xem.

Đầu năm xem bói

Mùa xuân là mùa của sự tương tượng. Cây cỏ nảy lộc, đám mây có lẽ cũng muốn tương tượng trẻ lại với mưa xuân. Cả đến trời đất cũng nhuộm màu rực rỡ, những sắc tốt tươi, như muốn tương tượng rằng còn xuân, tuy đã già các. Nhưng chỉ có loài người là nhiều tương tượng hơn cả. Mà trong loài người, thầy bói là hạng giàu tương tượng nhất, trên các nhà văn-sĩ một bậc. Vì vậy, nên đầu năm, tôi phải xem bói ngay, một là rèn trí tương tượng của tôi, hai là để xem sự ngu ngốc của người ta đến gần nào.

Thường thường đi xem bói có một điều lợi : là bao giờ cũng mang được ít hy vọng về. Buồn may bán đất, thăng quan tiến chức,... những câu bói thần diệu của các thầy nhắc ta nhớ đến những câu chúc tụng suông hóm mông mông, mông hai tết... mà cũng kiến hiệu, nếu ta giàu tương tượng lắm. Lần này, tôi đi lại được lần cả về vui, buồn, nhất là những về thất vọng.

Thất vọng ngay lúc gặp mặt thầy bói. Người ta gọi thầy là thầy bói Lợn, có lẽ vì dáng dấp thầy mảnh rẻ tha thướt gọi cho liên tưởng cái vẻ yếu kiêu của loài súc vật đáng yêu kia lúc ở trong lò quay ra.

Nhưng tuy tên ông, người ông có vẻ vật chất, mà mắt của trí não ông — mắt của trí não ông thôi — sáng suốt lắm, các bà, các cô có máu mê tin cam đoan là thế. Có bà bảo vì cái dáng dấp xấu xí mà óc ông thông minh : cũng có lẽ. Ta cứ trông lợn ăn cám thì đủ biết : bao nhiêu cái thông minh như ẩn hiện trong con mắt si-si.

Chưa kịp hàn huyên đã thấy ông mân mê mấy đồng tiền trinh, ra dáng âu yếm nó lắm, rồi lăm bầm khấn vái :

— Cầu tài, gia sự ?

— Thầy thử bói xem.

— Ai bói được. hời nói rõ về việc gì chứ. Ông đừng tưởng việc gì cũng bói được, chỉ những việc biết thì mới nói được thôi.

Thầy bói Lợn cũng thông minh đấy. Thầy bói khôi hài mà thầy không biết.

— Thầy bầm hộ xem năm giáp tuất này thế nào ?

-- Năm giáp tuất sẽ có mười hai tháng.

-- Kinh tế có khủng - hoảng nữa không ?

— May ra có lẽ hết khủng hoảng. Nhưng phần chắc hơn là nó vẫn khủng hoảng.

— Nếu vậy thì chẳng cần thầy, tôi bầm cũng được.

-- Sao ông không bầm đi ?

Ừ mà phải. Bao giờ các thầy bói bầm cũng có thể, ai ai cũng biết vậy, mà ai ai cũng nhờ các thầy, còn nói gì nữa.

-- Thầy bầm hộ xem năm nay trong nước có xảy ra sự gì to tát không ?

-- Có chứ, có ông Phạm lê Bồng sinh con trai.

-- Thế còn trong Kinh ?

-- Ở phương nam không có gì lạ, như lời ông Linh-Nhân nói. Có lạ chỉ có sự ông Linh-Nhân vẫn còn trên báo Annam mới, ông Linh-Nhân mà ai cũng cứ tưởng chết ngoẻo từ lâu.

-- Các ông nghị viên dân biểu ?

— Vẫn theo đuổi những công cuộc lớn lao, như : đi nghe hát, đi dự tiệc, vẫn một lòng vì nước vì dân, vì tiền đồ tổ quốc... những lúc ra ứng cử-

TỰA

NỬA CHỪNG XUÂN

của Khái-Hưng.

Ông Khái-Hưng có ngôi lời đề tặng tôi cuốn sách *Nửa Chừng Xuân* và bảo tôi đề tựa. Tôi rất lấy làm cảm kích mà nhận lời, vì ý nghĩa cuốn sách đó rất hợp với tư tưởng và quan niệm của tôi đối với xã-hội hiện thời.

Giữa lúc mới, cũ gằng nhau, quyền nửa chừng xuân ra đời.

Cô Mai, vai chính trong truyện là người đã hy sinh cho cái xã hội khát khe nửa cũ, nửa mới này ; cô Mai là hình ảnh trăm nghìn cô con gái khác đã suốt đời chịu một vết đau thương vì sự trái ngược của hai nền luân lý : mới, cũ, của hai quan niệm : gia-đình và cá nhân.

Bọn trẻ, nhất là về phái yếu, đương ở vào thời kỳ nào-nức ham sống, sống một cách hoàn toàn sung sướng, nếu gặp sự cản trở về đường tình-ái, tất nhiên là thất vọng, chán nản. Chán nản rồi quyền sinh. Cảnh ngộ này đã dùng làm luận đề cho biết bao tiểu thuyết.

Cô Mai trong *Nửa chừng xuân* cũng thất vọng, nhưng cô khẳng khái không chịu khuất phục bằng cách quyền sinh, cũng không chịu khuất phục bằng cách trở về với cái cũ — việc mà cô có thể làm được — cô cứ cứng cỏi mà sống yên lặng không than vãn, vui lòng hy sinh hạnh phúc ở đời. Tuy đã vì đời chịu mang một vết thương không bao giờ mất, tuy đã thấy hạnh-phúc mình tan tác như cánh hoa rơi bởi trước gió, Mai vẫn tỏ ra là một người yêu đời, yêu đời một cách tha thiết.

Vì thế nên cô Mai trong *Nửa chừng xuân* là một người bạn nhai nại đời an ủi những người cùng một cảnh ngộ như Mai, cùng chịu những nỗi đau thương của mối tình thất vọng. Mai lại vừa là một người bạn cứng cỏi để cam đoan những người đã chịu đau khổ về cái cũ, đừng vì muốn tránh sự đau khổ, lại hèn nhát trở về với cái cũ đó.

Mai đã nhủ bảo cho người khác biết trọng sự hy sinh, cho rằng đời có hy sinh mới là đời đáng sống, rồi biết lấy cái thú vị chua chát của sự hy sinh để an ủi, dỗ dành mình trong những ngày thất vọng và để khuyến khích mình đấu sao cũng vui vẻ, mạnh mẽ mà sống.

Nguyễn-trường-Tam

Ngày 13 tháng hai năm 1934

THÂN HỘ PHỐI

Là một thứ thuốc của mấy ông thầy thuốc có danh tiếng mới phát-mi-h ra chuyên-trị hết thảy các chứng bệnh phổi, đau phổi, ráo phổi, tức ngực, đau ngực ho đờm, ho khan, ho ra huyết, ho lâu thành lao, mất tiếng, ngứa cổ, đau cổ nóng trong cổ, sưng thớ, vân vân.

Đàn ông, đàn bà, già, trẻ đều dùng được cả, có nhiều giấy của các thầy thuốc chứng nhận là một môn thuốc trị phổi rất hay, và các nhà dùng thấy hiệu-nghiệm khen ngợi.

Giá mỗi lọ 1 \$ 00, mỗi tá 10 \$ 00

Hỏi tại : M. Nguyễn-xuân-Dương, viện thuốc Lạc-Long số 1 hàng Ngang Hanoi

KÍNH CÁO ĐỘC GIẢ

Số mùa xuân bản báo đã in hơn số thường rất nhiều, song vì có nhiều người muốn mua quá nên vẫn không đủ bán. Vậy bản báo phải in thêm lần thứ hai độ tám nghìn nữa. Số mùa xuân (in lần thứ hai) sẽ bán vào ngày thứ tư 28 Février. — (Có cả phụ bản như trước).

Ngoài ra có in thêm phụ bản. Từ nay hễ ai gửi giấy mua năm thì bản báo sẽ gửi cùng với số báo đầu một bức làm quà.

Phòng đọc sách

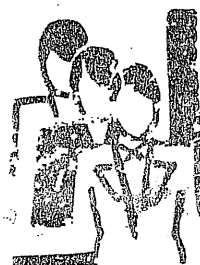
PHỤ-NỮ và NHI-ĐỒNG

Bắt đầu từ 1er janvier 1934, Nam-ký Thư-viện Hanoi đã lưu trữ được 2.000 bộ sách Quốc-văn làm phòng đọc sách cho Phụ-nữ và Nhi-đồng

Mỗi các bà các cô lại Thư-viện mua (Carte de Prêt) Giấy mượn sách giá như sau này :

1 tháng.	0 \$ 60
3 tháng.	1. 60
6 tháng.	3. 00
1 năm.	6. 00

NAM-KÝ THƯ-VIỆN tại chỗ

ĐỒ-HỮU-HIỆU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE INTERNATIONALE DE COUPE DE PARIS
N° 41. Rue du Chanvre — HANOI

Coupe et façon impeccable et soignée adaptée à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

VÔI PHỦ-LÝ

VỪA TRẮNG!

VỪA QUẢNH!

VỪA RẺ!

Có giấy chứng chỉ phòng thí-nghiệm

Hiệu VINH-LỢI

Hanoi, 119, Sinh Từ, 119, Hanoi
LÒ VÔI Ở NAM-CÔNG PHỦ-LÝ

NHỎ ĐẾN LỚN

Thi L.T. số 33

Ông Phạm-huy-Lục vẫn còn lòng-
còn tim, ông ấy lại sắm thêm một ít
phôi nữa đợi đến kỳ tổng tuyển cử
sắp tới sẽ vãi ra cho thiên-hạ hết.
Cụ Hà-Đặng ở trong Huế đắp đem bộ
râu dài cống hiến cho xã-hội, đem
cúng vào Viện Bảo-tàng Khải-định.
Còn các ông nghị khác đều ra công cố
sức nghĩ đến việc nhà các ông, làm
việc có ích cho các ông, vì làm lợi
cho nhà là làm lợi cho nước rồi.

— Vấn-đề lập-hiến và vấn-đề trực-
tri liệu còn ai nói đến nữa không?

— Có chứ. Có ông Nguyễn-văn-Vĩnh
và ông Phạm... Tá, Tôn-thất Bình bên
báo Xứ sở. Mà không nói đến hai
vấn-đề ấy, thì các ông biết nói gì,
chẳng lẽ ông Vĩnh lại đem tương, cà,
nước mắm lên báo, và chẳng nhẽ ông
Bình họ Tôn-thất cứ đem lòng... tin
ngưỡng của ông lôi ra mãi.

— Vấn-đề rượu, vấn-đề nước mắm?

— Rượu thì trước dân ta say, mà
rồi ta vẫn say. Còn nước mắm chưa
đến nỗi phải dứt nút «tắc-tị» cho
nên ta còn được ăn.

— Còn làng báo?

— Trong làng báo, năm giáp-tuất
này lợi cho báo Đông-Pháp nhất. Tuất
là gì? Chẳng phải là chó ư? Mà cũng
vì là năm giáp-tuất, nên sẽ có mười
tờ báo mới thả rông ra, rồi đến hết
năm thì theo nhau mà chết. Tục ngữ
chả có câu «... hết truyện» là gì.

— Thôi, không nói đầu xa. Thầy
cho biết ngày mai mưa hay nắng?

— Ô! cái ông này nói hay! Đoán là
đoán những việc xa xôi, có quan hệ
đến quốc-gia, xã-hội hay đến vận
mệnh một nhà, một người, chứ ai lại
bấm xem việc xảy ra ngày mai. Có ai
lại bói truyện có thể nghiệm ngay
được bao giờ.

Bé cái làm.

Ông Nam-Ký xuất bản quyền sách
Chơi xuân năm giáp-tuất, có đăng một
bài phú của ông Hoàng-Hóa sao lục.

Người ta sao lục một bản nguyên
văn đề đăng lên báo, nhưng ông
Hoàng-Hóa sao lục trong trí tưởng
tượng của ông.

Bài phú ấy nguyên đề là «phú
thầy phán» của Tú - Mỡ làm ra
được sáu, bảy năm nay, có người sao
lục đăng lên báo Nam-Phong độ ấy.

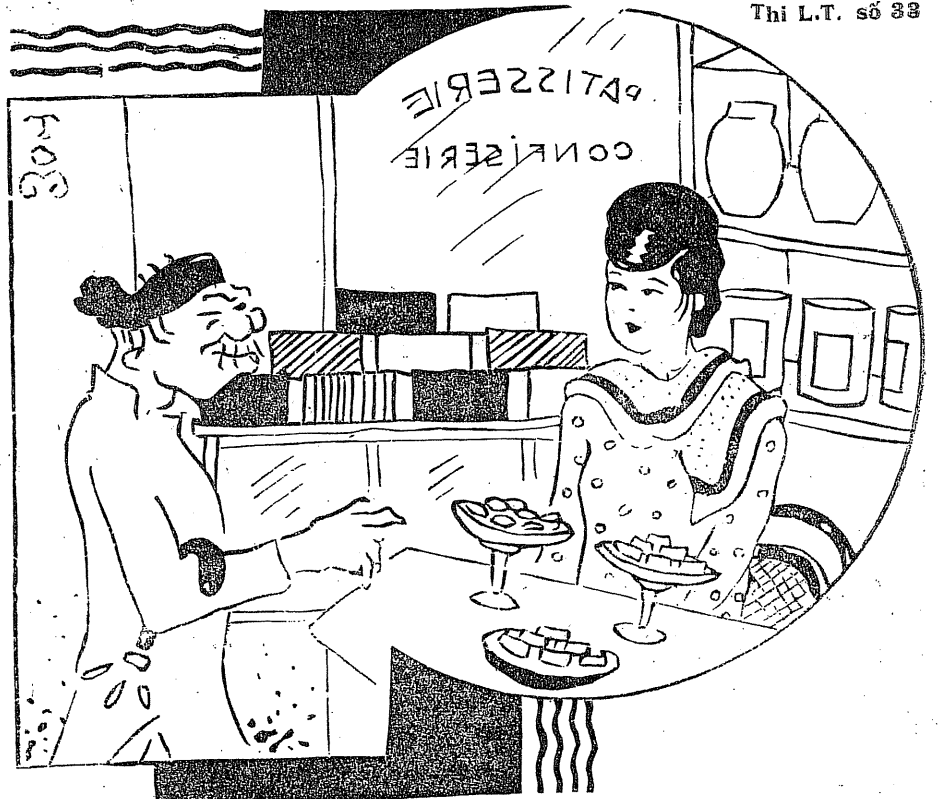
Ông Hoàng-Hóa đọc thấy, vỗ đùi
mà kêu to:

— Chính của Tú-xương. Ta phải
sao lục đăng lên sách Chơi xuân của
Nam-Ký lấy tiền tiêu chơi!

Ấy thế là ông ta sao lục. Nhưng
khốn một nỗi, những tiếng «Pa-lát,
Pa-tê» dùng trong bài phú lại không
có thừa ông Tú-Xương còn sinh thời
thì biết làm thế nào? Có khó gì, vút
bỏ nó đi là xong. Ông Hoàng-Hóa
nghĩ vậy.

Nghĩ vậy, ông làm như vậy. Ông
không những là một người sao lục,
ông còn có thể nhận là tác-giả hay
tán trợ giả... của bài phú ấy nữa.
Ông chỉ để hai chữ «sao lục» là vì
ông khiêm tốn đấy!

Nói tóm lại, nhờ có ông Hoàng-Hóa,
Tú-Mỡ hóa Tú-Xương. Còn ông
Hoàng-Hóa, ông chẳng hóa ra gì sất.
Nói cho đúng, ông hóa ra chẳng ra gì.

— Thưa cụ, hàng tôi bán đủ các thứ bánh, cụ mua bánh gì cũng có.

— Thế cô cho tôi mua xu bánh dứa.

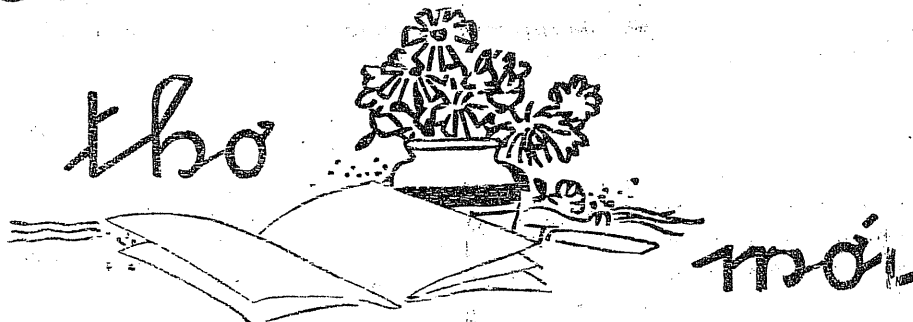
Nhân câu truyện «hóa» này, theo
gương cụ Hi-Đình, ngẫu hứng nên
câu thơ... nhị tuyệt:

Tú-Mỡ, Tú-Xương thôi cũng vậy,
Khác nhau một chữ có khi làm.

Tứ-Ly

Cửa ngói sao lấp lánh trên không trung,
Cửa lá cỏ non nớt dăm hạt sương trong
Vội tiếng để than lặng lẽ, như khuyên
Đôi ta yêu nhau, dưới vòm trời lặng lẽ.

Nào đâu khoảng đêm dài vắng vẻ,
Tay cầm tay, em tỏ cho anh hay
Những cảnh lòng u ẩn bấy lâu nay
Và những nỗi sầu tư, điều ước vọng.
Có nhớ không em? Dưới đèn chung bóng
Đánh vần hai chữ ái-ân,
Những tưởng cùng nhau thay mái tóc.
Anh ngồi khơi đồng tro lòng, bằng
Tơ tưởng đến tình xưa để mặc cho
Nhuộm lạnh cả tâm hồn. Vì từ đây
Thui thủi trên đường đời náo động
Anh lại đem theo, với lòng hoài vọng
Không cùng, lòng nhớ tiếc khôn khuây.
Người không tên

BAO GIỜ TRỞ LẠI

Mang tấm lòng hoài vọng không, cùng
trên đường đời

Anh đi tìm hạnh-phúc, đi tìm người
Cùng một linh hồn: yêu lý tưởng,

Yêu cảnh non sông rực rỡ,
Cảnh lá rơi hoa nở,

Ánh nắng buổi chiều đông đưa lạnh ở
đầu cành,

Gió trong đưa mát trên đường nắng
đầy cát bụi,

Những cảm giác thoáng qua — nhẹ
như hương lan.

Mà không bao giờ trở lại.

Anh gặp em — ở trước cảnh bát ngát,
mênh mang.

Anh đứng lặng trông mái tóc mai em bay
Theo ngọn heo may than dài trong

Đề linh hồn phiêu diêu vào cõi mơ màng
Đầy những vẻ đẹp âm dịu dàng

Bao nhiêu nỗi yêu thương ẩn trong đôi
con mắt.

Anh yêu — tình yêu em man mác
Mỗi ngày một đắm đuối, mỗi ngày một

Anh đem tình yêu em thiết tha
Yêu cả đến muông trùng cây cỏ,

Cả đến loài người độc ác, man trá nữa.

Nay em đâu? Ngọn đèn le lói
Như nhắc cho anh những mẫu đời tàn,

Âu yếm, êm đềm và đầy đủ. Lòng tê tái
Lạnh lùng thấm đết lên thời gian.

Những nỗi nhớ thương, tình ân ái.
Nào đâu những buổi chiều

Mây vờn theo gió, bóng trắng theo
Bóng đôi ta trên cánh đồng không vắng?

Anh còn nhớ: em tựa vào vai, ngược
mắt lên

Nhìn anh... rồi đôi ta cùng yên lặng.
Đề điệu dờn lòng hòa nhịp linh ứng

Huyền diệu vô cùng của vũ trụ,

Đã có bán mấy cuốn sách mới

VÀNG VÀ MÁU... Giá: 0\$ 45

CỦA THẾ-LỮ (TỰ LỰC VĂN ĐOÀN)

ANH PHẢI SỐNG... Giá: 0\$ 45

CỦA NHẤT-LINH VÀ KHÁI-HUNG
(TỰ LỰC VĂN ĐOÀN)

CẠM BẦY NGƯỜI... Giá: 0\$ 45

CỦA THIÊN-HƯ VŨ - TRỌNG - PHỤNG
(3 QUYỀN TRÊN NÀY DO SADEP
XUẤT BẢN)

NỬA CHỪNG XUÂN... Giá: 0\$ 70

CỦA KHÁI HUNG (TỰ LỰC VĂN ĐOÀN)
(Tác giả xuất bản)

Mua sách xin gửi tiền trước về ông
Nguyễn - Tường - Tam 1 B^d Carnot

Tiền cước gửi lối bảo lĩnh: 1 cuốn
0\$20, mỗi cuốn sau nữa thêm 0\$06

Các bạn mua P. H. dài hạn được
trừ 10% vào tiền sách

A vendre

Lustres en cuivre à 3, 5 et 12
ampoules, appliques à 1 et 2 am-
poules, abat-jour, tulipes verre,
matériel divers et environ 150 volu-
mes reliés, dos et coins cuir rouge,
de collections incomplètes de revues
littéraires ou illustrées.

S'adresser: Cercle de l'Union, Rue
Dominé, Square Paul-Bert Hanoi.

NHÀ MÁY RUỘM TÔ-CHÂU

100, Phố Bờ-Sông, Hanoi (gần cột Đồng-Hồ)

CHUYÊN RUỘM đủ các thứ hàng Tây, hấp quần áo tây, chải tuyết và đôi
màu các hàng nhung, ruộm các hàng súc, súc hàng gài
rộng bao nhiêu đã có máy làm, đẹp như hàng ngoại quốc.

MÓI MỎ'

Imprimerie Nam - Cường

82 và 85, Phố Bonnal

HAIPHONG

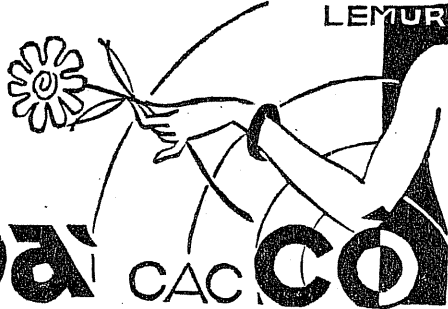
Adresse Télégraphique NAM-TAN

Téléphone 558

ĐỜI MƯA GIÓ

Xã-hội tiểu-thuyết CỦA KHÁI-HUNG VÀ NHẤT-LINH

VỀ ĐẸP RIÊNG TẶNG CÁC BÀ CÁC CÔ

L. T. S. Bắt đầu từ năm nay, bản báo mở thêm mục về đẹp, trong đó sẽ nói về đủ mọi thứ trang sức; quần áo, đồ đạc, nhà cửa v. v. . . . , sẽ có nhiều bức vẽ kiểu của mấy nhà họa-sĩ tốt nghiệp ở trường Mỹ-thuật nghĩ giúp.

Mục này để tặng riêng các bà, các cô. Mong rằng nhờ có mục này rồi người, quần áo và đồ đạc sẽ dần dần được tăng thêm về đẹp.

Y PHỤC CỦA PHỤ-NỮ

Mới nghe đầu đề, ta chớ vội cho là một vấn đề nhỏ mọn không đáng bàn, một vấn đề thuộc về vật chất. Chính ra vật chất vẫn có một thiết với tinh thần mà nó lại cùng với tinh thần phân biệt rõ ràng loài người với giống vật. Người ta khác giống vật là bởi trí khôn và bởi cả quần áo.

Các nhà đạo-đức thường nói: « quần áo chỉ là những vật dùng để che thân thể ta cho khỏi gió, mưa, nắng, lạnh, ta chẳng nên để ý đến cái đẹp, cái sang của nó làm gì ». Muốn theo đúng như thế, so sánh ra ta cũng phải là một bậc thánh hiền. Nhưng khốn nỗi, chúng ta chỉ là chúng ta, nghĩa là những người thường, sống, chết có hạn, đây đây những lòng ham muốn, những tính xấu xa mà... tính ưa đẹp lại là một.

Ngoài sự tiện lợi, ta còn ưa thêm cái đẹp, cái sang. Chẳng phải chúng ta bây giờ mới thế, các cụ tổ ta đời xưa cũng đã vậy rồi, trừ các cụ « tổ khi » là không kể, cái đó đã cố nhiên vì... các cụ còn là khi, chưa biết diện.

Theo ý tôi, quần áo tuy dùng để che thân thể, song, nó có thể là tấm gương phản chiếu ra ngoài cái trình độ trí thức của một nước. Muốn biết nước nào có tiến bộ, có mỹ thuật hay không, cứ xem y phục của người nước họ, ta cũng đủ hiểu.

Y phục của người các nước Âu, Mỹ

không những rất gọn gàng, hợp với khí hậu xứ họ, mà kiểu mẫu lại rất nhiều và rất đẹp. Như thế đủ tỏ ra rằng họ có một cái trình độ trí thức rất cao, một nền văn minh rất rõ rệt và luôn luôn tiến bộ.

Đoái nhìn lại nước nhà, tôi không khỏi có điều chán nản. Trừ y phục của bọn trai chúng tôi, phần nhiều phỏng theo kiểu mẫu của người Âu, Mỹ, còn y phục của các bạn gái, tôi xem thấy có nhiều điều bất tiện mà lại không có vẻ chi là mỹ thuật.

Tuy rằng vài năm gần đây, y phục của các bạn gái cũng có một vài phần sửa đổi, song sự sửa đổi đó chẳng qua chỉ ở mấy cái màu sắc sỡ, mấy thứ hàng lạ nước ngoài, rút cục lại, đầu vẫn hoàn đầu. Công sửa đổi cũng bằng thừa.

Phụ-nữ đời nay có khác phụ-nữ đời xưa họa chăng ở chỗ không đội nón thúng quai thao, không đi dép cong hay giày « mồm nhái » như họ. Còn thì, vẫn kiểu áo lờn sọc ấy, vẫn cái quần lụng thụng đen ngòm ấy. Hoặc giả cũng có người ưa mặc quần trắng, song tiếc rằng số đó rất ít. Họ có ít không phải là họ sợ mặc quần trắng nó sạch quá, chỉ tại họ sợ cái dư luận « quá gà » của người mình. Hơi trông thấy bóng một cô mặc quần trắng đi qua là y như có kẻ bắt bình nói mạt... nào là tân thời, nào là lối làng, thời thì đủ thứ... Nhưng nghĩ cho kỹ, những kẻ đó bất bình cũng phải... Vì sao các cô giám không theo họ ở hẳn? Vì sao các cô lại tự tiện bỏ quần đen, nó là cái quốc hồn quốc túy của họ? Vả quần đen có hẳn cũng chẳng ai thấy mà lại đỡ tốn công giặt. Rõ rai vô cùng.

Nhưng nói là nói vậy, nếu các bạn

gái không sợ ở sạch, tôi sẽ khuyên nên mặc hẳn quần trắng. Cái quần trắng cũng như cái đường ngôi lệch, đôi giày gót cao, nó chẳng hề tiêu biểu cho sự lãng mạn, dâm ô.

Nếu các bạn cũng lại đồng ý như tôi: « sống thời buổi nào, theo thời buổi ấy » mà muốn lựa gió soay chiều, tôi xin đánh bạo khuyên thêm các bạn nên sửa sang lại bộ áo.

Sửa sang không phải là công việc dễ. Vẫn biết rằng mỗi bước tiến là một bước hay, mỗi điều mới là một điều lạ, song bước vội hay ngã, mà mới quá, có thể làm ta chường mắt. Vậy sửa đổi, ta phải sửa đổi dần, tỉ như người chèo thang phải chèo từng bậc.

Bộ áo của các bạn gái rồi đây phải như thế nào?

Trước hết, nó phải hợp với khí-hậu xứ ta, với thời-tiết các mùa, với công việc, với khuôn khổ, với mực thước của thân hình mỗi bạn; sau nữa, nó phải gọn gàng, giản-dị, mạnh mẽ và có vẻ mỹ-thuật và lịch-sự. Nhưng dù thế nào, nó cũng phải có cái tính-cách riêng của nước nhà mới được. Các bạn là phụ-nữ Việt-Nam, vậy áo của các bạn phải có một vẻ riêng để người khác khỏi nhầm các bạn với phụ-nữ nước ngoài, như nước Tàu, nước Pháp, nước Nhật-bản chẳng hạn... mà cả nước Lào-lở nữa, (nếu nó cũng là một nước).

Các bạn thử để ý nhận xem, cái áo hiện thời của các bạn có điều gì bất tiện, và thừa không?

Muốn để các bạn khỏi mất thì giờ vô ích, tôi xin thưa:

Chính cái cổ là thừa và hai ống tay bất tiện.

Cái cổ chẳng bao giờ cài thì cái cổ để làm gì, tôi xin hỏi? Để che cổ ư? Thì nó nhỏ sùu thế kia, che thế nào đủ, vả lại áo các phụ-nữ nước lạnh bên Âu, Mỹ còn chẳng cần cổ, nữa là xứ ta khí hậu rất nóng. Còn hai ống tay thì... thì các bạn cứ thử co tay lại vuốt mái tóc mà xem. Có phải nó chật quá không?... nó khó chịu và bất tiện lắm không? Mà người không dám co tay vào, vuốt tay ra thì mất hết vẻ tự-nhiên, mềm mại, yếu điệu của trời đất phú riêng cho các phụ-nữ không?

Không những thế, các kiểu-áo của các bạn nó lại còn kỳ dị lắm nữa. Nếu các nhà mỹ-thuật bên Âu, Mỹ qua xứ ta, chẳng may lần đầu mà được thấy những bộ áo của các bạn, tôi dám chắ

họ phải ngạc nhiên mà buột mồm kêu: « Ô là là... » (nếu họ là người Pháp). Phải, họ lấy làm lạ là phải, vì phụ-nữ nhà Nam sống trong thế-kỷ thứ hai mươi này mà còn giữ những bộ quần áo lỗi thời, lố lố như thế ư?

Trời sinh ra người, vốn sẵn dành cho các hình dáng riêng, chỗ nở, chỗ thắt hợp với đủ phương-diện mỹ-thuật chứ chẳng phải là tron tuột như cái hộp kẹo sô-su hay ống bột « Nét-lê ». Bởi vậy áo mặc phải ăn với người, phải có đường lối văn-minh thì về đẹp ấy mới có thể lộ ra ngoài được. Sau nữa kiểu mẫu phải tùy theo từng người mà thêm bớt. Ví dụ như áo người gầy phải nhiều nếp chếp thêm mà áo người mập mập phải cho lắn thì trông mới mất vẻ khảng-khiu hay sỗ-sề. Muốn các bạn hiểu được những sự sửa sang hay thêm bớt đó thì từ kỳ sau tôi sẽ lần lượt phỏ bày những kiểu mẫu tôi đã nghĩ được.

Tôi mong rằng rồi đây các bạn gái sẽ mạnh bạo mà tiến bước, gác bỏ ra ngoài những điều bình-phẩm vô giá-trị. Vẫn biết rằng: người ta phải cần dư-luận, nhưng dư-luận « quá gà », ta có quyền vứt bỏ. Điều gì hay, ta theo, dở ta bỏ, miễn là ta không làm gì quá lạm, rởm đời, có thể tổn đến hạnh phúc, hại đến danh-dự của ta và của nước.

Nguyễn-cát-Tương.

TỰ LỰC VĂN ĐOÀN

ĐƯỢC QUYỀN GIÁM ĐỐC CỦA ĐỒNG NGUYỄN-TƯỜNG TAM

Đã xuất bản

HỒN BƯỚM MƠ TIỀN của Khải-Hưng (hiện bán hết)

VÀNG VÀ MÁU của Thế-Lữ

ANH PHẢI SỐNG của Nhất-Linh và Khải-Hưng

NỬA CHỪNG XUÂN của Khải-Hưng

Đương in

HỒN BƯỚM MƠ TIỀN của Khải-Hưng

(in lần thứ hai)

Sắp in

MÂY VẦN THƠ của Thế-Lữ

GIỌNG NƯỚC NGƯỢC của Tú-Mô

GÁNH HÀNG HOA của Khải-Hưng và Nhất-Linh

GÓI TẠC ĐẠN của Thế-Lữ

GIỌC ĐƯỜNG GIÓ BỤI của Khải-Hưng

DÂN QUÊ của Tự-lực Văn-đoàn.

NÊN DÙNG PHÁO VIỆT-NAM

Hiệu Tường-Ký, Hạnh-Phúc, Khánh-Thọ

BÁN TẠI HIỆU TƯỜNG-KÝ

78-80, PHỐ HÀNG ĐƯỜNG VÀ 44, PHỐ HÀNG BỒ, HANOI

Xưởng chế-tạo: làng Phú-xá, Hà-đông có đặt đại-lý khắp tam kỳ

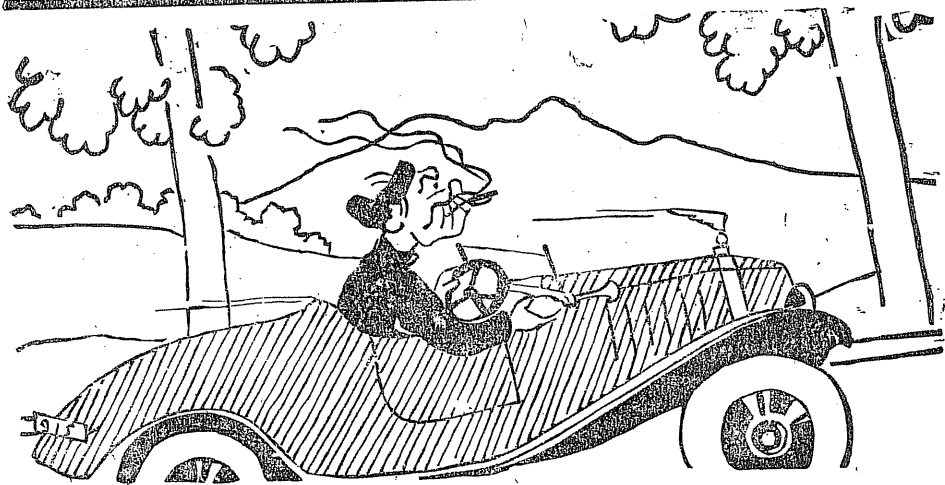
Kiểu nhà Lối Tỏi Tàn

Vẽ kiểu nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 16 năm nay. Bản-số đã vẽ được 225 cái kiểu nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vậy trước khi các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lại Bản-số xem đủ 225 cái kiểu đã vẽ ấy thì các ngài sẽ được vừa ý và sẽ có ngôi nhà sinh đẹp hơn hết. — Tính giá rất hạ để tạ các ngài có lòng tin yêu nghề vẽ của Bản-số trong 16 năm nay.

NHUẬN-ỐC

168, Rue Lê-Lợi — HANOI (Gần trường Thê-dục)

TOUT POUR ARCHITECTURE

TRANH I

PHỤ TRƯỞNG PHONG-HÓA

sẽ ra cùng với số 87

SẼ ĐĂNG

CON CHIM XANH

của Đoàn PHÚ-TỬ

Lòng tin ngưỡng của báo Xứ sở Annam

Đầu năm vốn là lúc lòng tin ngưỡng của người ta được dễ dàng phát trên: tại các đền, miếu, ta thấy những bà đồng, ông đồng, con công cùng đệ tử nhẩy múa để tỏ lòng tin ngưỡng đối với mẫu, cô, cậu... Vậy thì hẳn báo Xứ sở cũng không chịu kém, cũng tỏ lòng tin ngưỡng với mục đích—(không phải mục nát)—của nó.

Trong hai cột dài, báo Xứ sở tỏ lòng tin ngưỡng của nó. Ta hãy lắng tai nghe:

«... Chúng tôi khúm núm thú thật rằng chúng tôi chưa làm được việc gì cả...»

Khiêm tốn quá, báo Xứ sở! Đã làm được nhiều rồi đấy chứ! Này nhé: đã in đen được biết bao nhiêu là tờ giấy trắng, đã nuôi được biết bao nhiêu là thợ nhà in, mà nhất là đã làm cho ông Lê Bông hóa ra ông Kim-Khánh! Công cuộc to nhất thế mà không kể ra, mới thấy báo Xứ sở là một.

Ngôi sao

Hãy nhất là câu «đoạn hậu»:

«... Ấy cũng vì chúng tôi có lòng tin ngưỡng bất khả giao - động ở sự ưu-mĩ của chủ nghĩa chúng tôi và chúng tôi được các bạn giúp đỡ lẫn cả về đường tinh thần và đường vật chất, nên chúng tôi đi bằng những bước chắc chắn trên con đường đầy chông gai cho tới mục đích của chúng tôi nó sáng lấp lánh nơi kia như ảo hoặc, như làm mê muội lòng người,

chẳng khác gì ngôi sao của Tam Vương xưa».

Gác ông ở báo Xứ sở đi, các ông ấy động đậy, bảo thế còn có lẽ, chứ bảo rằng đường các ông đi có chông gai thì các ông cho phép tôi ngờ một chút. Vì rằng, nếu có chông gai thật thì các ông đã tiến theo lối Tân-Đà, các ông lùi từ đời nào đời rồi.

Còn mục đích của các ông, các ông cuo là ngôi sao lấp lánh thì rất không có thể là ngôi sao Bắc-dầu được! Vì nếu là ngôi sao Bắc - đầu, thì các ông đi sang Tàu hay sao. Vậy nó là ngôi sao Nam tào nó sáng ngời ở phía nam, nó mê hoặc lòng các ông. Cố lên, cố mà đạt mục đích đề nối gót tam vương xưa! May ra cũng được chữ «hầu».

Ví von

Buồn cười nhất là trên đầu bài «Tin ngưỡng», báo Xứ sở Annam lại nêu lên mấy câu thơ của Victor Hugo, tán tụng những người vất vả theo đuổi lý tưởng, hành động và chiến

đấu kỳ đạt được mới thôi và ngày đêm trước mặt bao giờ cũng có hoặc là một công cuộc to tát, hoặc là một tấm lòng yêu đương lớn lao.

Các ông bèn báo Xứ sở vất vả thì vất vả thật, mà công cuộc lớn lao của các ông thì lớn lao thật. Mục đích các ông là động đậy, là đi. Mà đi, đi vào Huế, chẳng là vất vả ư? Mà công cuộc động đậy của các ông chẳng là lớn lao ư?

Vậy, theo nhà thi - sĩ Hugo, chỉ có các ông mới đáng sống, sống ở bên bờ sông Hương!

Văn Tchya.

Tchya là một nhà văn-sĩ kiêm thi-sĩ, kiêm họa-sĩ.

Về mặt họa, có lẽ ông giỏi nhất. Nghĩa là ông bảo ông vẽ giỏi nhất. Phiên một nổi, ai trông thấy tranh ông vẽ cũng không phân biệt được ông vẽ đàn ông hay đàn bà, người hay ngọc. Ấy, ông giỏi vẽ ở chỗ ấy! Ta trông nét vẽ nguệch ngoạc của đứa trẻ lên năm có cảm tưởng về mỹ-thuật thế nào thì lúc đứng ngắm những tranh vẽ của ông Tchya cũng có cảm tưởng về mỹ-thuật như thế.

Ông hơn các nhà mỹ-thuật khác ở chỗ ấy. Ừ, thử hỏi các nhà mỹ-thuật khác ai đã vẽ được như đứa trẻ lên năm, như ông?

Về mặt thi, ông vừa là con quốc kêu sấu, lại vừa là con sáo ôn lại những cái sáo cũ: thế cho nên chẳng ai nghe ông kêu, ông hát, chẳng ai biết ông là thi-sĩ. Rõ tội nghiệp!

Ông còn là văn-sĩ nữa. Lối văn của ông, lẽ tất nhiên là lối văn Tchya. Lối văn Tchya có một cái đặc tính: là nhìn mặt chữ thì xem được (lẽ cố-

nhien!), nhưng nếu đọc lên, nghe nó có một âm hưởng lạ, phảng phất như mùi... .

Không tin cứ đọc to tên ông Tchya lên mà nghe.

«Chính-trị than ôi!»

của ông Trần-bá-Vinh

Báo Sao-Mai mới ra đời trong Huế. Ông Trần-bá-Vinh, nghị-viên, cựu thư-ký của Nghị-viện Trung-kỳ đứng lên vừa làm Tổng-lý, vừa làm chủ-bút báo ấy: chỉ vì công ích, công lợi, quốc dân, mà tuy ông chưa hề cầm cán bút viết nhật trình bao giờ, ông phải bỏ dân chính-trị mở báo đấy thôi. Ông thật là một «người dân làm chính trị» biết «thương nước» vậy ôi!

Vì thế mà báo Sao - Mai ra đời. Nhưng «Sao-Mai» lại chính là «sao hôm», cho nên báo của ông Vinh tuy muốn hừng hừng như buổi sớm lại hóa tối tăm như buổi chiều.

Báo Sao-Mai gần đây có một bài mạt-sát mấy hạng dân làm chính trị đáng ghét: hạng bịp, hạng ba phải, hạng thương nước cực chẳng đã. Ông Trần-bá-Vinh, ông đã nghe rõ chưa?

Ông hãy lắng tai nghe báo Sao-Mai nói:

«... làm chính-trị phải có «thủ đoạn chính-trị», nghĩa là bí mật và sảo quỷ».

Ông Vinh, ông có làm chính-trị đấy không nhỉ?

Cho nên, theo câu kết của bài mạt-sát ấy:

«Chính-trị! than ôi! chính-trị».

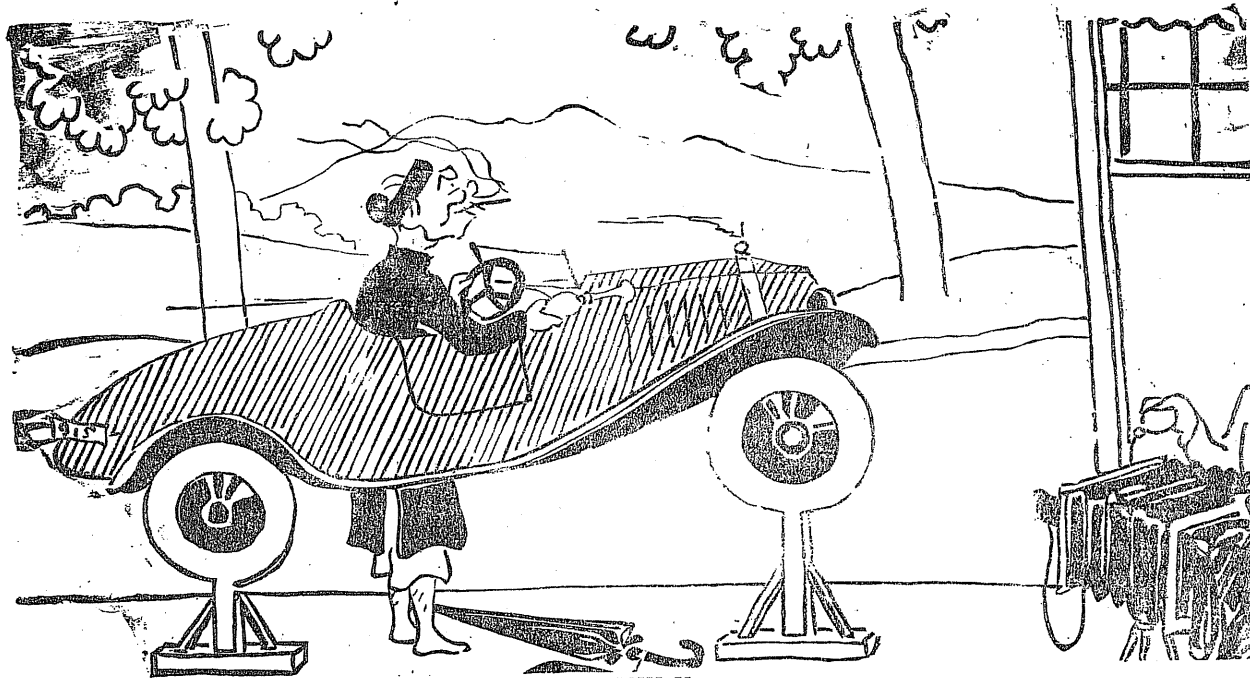
Tôi xin nói điều:

«Sao mai! than ôi! Sao mai!»

«Trần-bá-Vinh! than ôi! Trần-bá-Vinh!»

«Sao hôm! than ôi! Sao hôm».

Tứ-ly

TRANH II

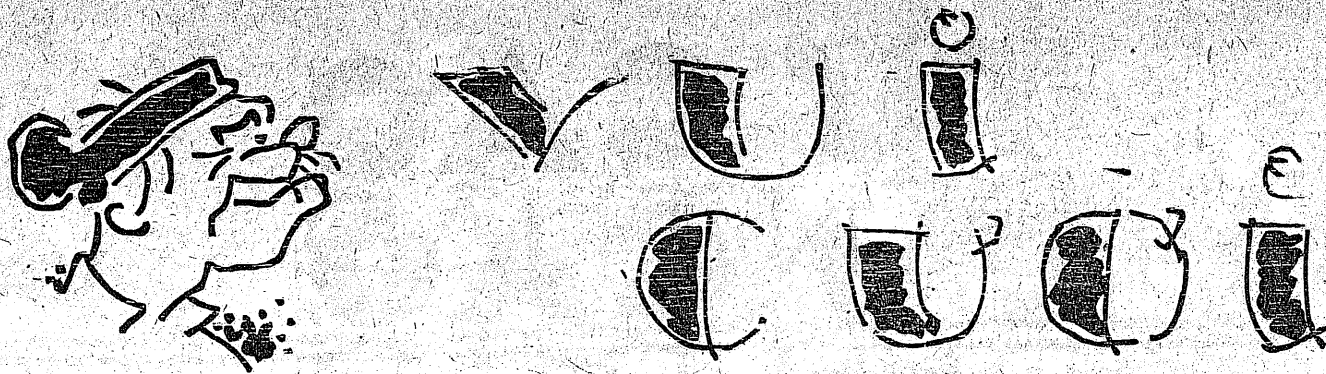
THUỐC LẬU HỒNG - KHÊ

Bệnh lậu mới phát ra mủ, ra máu, buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thay có mủ và xem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, tim-la phát hạch lên soài, nóng rét lở loét quy-đầu đau, xương, rất thịt, rức đầu, nổi mề-đay, ra mào gà, hoa-khê, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy-hếp đến tận nơi.

HỒNG - KHÊ DƯỢC - PHÒNG

88, Route de Huế (số cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÊ — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ích-sinh-Đường 190, hồ Khách, Nam-định — Xuân-Hải 5, Rue Lạc-son, Sơn-tây — Phúc-Long 12, Cordonnier, Hai-duong — Bát Tiên, Marechal Foch, Vinh — Bát Tiên quá ải, Paul Bert, Huế — Bát Tiên, Tourane marché — Rue Marché Nha-trang — Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao Saigon — Có đặt đại-lý khắp ba Kỳ — Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương lượng.

Vô danh

I. Khâm-thiên-giám

Quan trường. — Khâm-thiên-giám nghĩa là gì?

Học trò. — Bẩm, có hai nghĩa.

Quan trường. — ???

Thí sinh. — Ở kinh-đô, nghĩa là tòa Thiên-văn của nhà vua. Còn ở Hanoi, nghĩa là đường xe điện.

Quan trường. — ???

Thí sinh. — Đường xe điện từ Khâm-thiên đến Giám.

II. Một câu thí dụ.

Thầy giáo. — Anh hãy kể một câu thí dụ «đàn bà làm quan tất».

Học trò. — Thưa thầy, thí dụ như: u con, ban ngày làm lưng vất vả, buổi tối lại được ngồi đồng «Quan lớn».

Của N. Đ. Viên (Nghị-lộc)

Động vật.

Giờ cách trí, thầy giáo giảng cho học trò rằng: «Động vật là loài biết cử động».

Thầy bảo. — Các trò thí dụ như vật gì nào?

Trò thì. — Thưa thầy, cây thông ạ.

Thầy. — Tại sao thế?

Trò. — Thưa thầy, vì khi nào có gió, nó lung lay ạ!

Thầy. — !!!

Của Nhật Hanoi

Đánh thức chồng.

Cậu Tham tuy ngồi tiếp khách mà hai mắt đã gà gà buồn ngủ. Sau cậu gượng không được, dựa ngay vào thành ghế mà ngủ. Cũng may ông khách ấy cận-thị nên không biết gì, vẫn thản nhiên ngồi nói truyện một mình.

Mợ Tham ở trong nhà nhìn ra thấy thế lấy làm ngượng thay cho chồng. Sau mợ nghĩ được một kế, chạy ra rót nước mời khách uống. Mợ có ý nhắc cao vòi ấm lên cho nước chảy mạnh xuống để đánh thức chồng.

Cậu Tham đương mơ màng ngủ, sực nghe thấy nước tồ tồ chảy, vội vàng giật dây vừa dụi mắt vừa hỏi:

— «Kia mợ đã dậy đấy à?»

Của V. X. Truoc Namdinh

Hiếu nhâm.

Trò Hai mới học vỡ lòng. Một hôm ở trường về, rở sách xem lại bài, đánh vần mãi không ra, vội vàng mang sách xuống hỏi mẹ:

— Chữ gì đây mẹ?

Chẳng thấy mẹ trả lời, Hai hỏi dồn

mãi, mẹ tức, gắt:

— Lên nhà cho tao thổi cơm.

Hai vui vẻ lên nhà, học: «Lên nhà cho tao thổi cơm».

Của Đ. H. Một Thường-lin

I. Cái ghế Hồi môn.

— Thường thấy các cô thiếu-nữ khi về nhà chồng đem theo của hồi môn, nào hòm da, nào chân gấm, nào gối thêu, song ta không thấy cô nào đem cái ghế «xích-du» về.

— Nói gàn, đem cái ghế chết tiệt ấy về để làm gì?

Đề mỗi khi đức ông chồng vào sở làm học cơm thì nằm vào cái ghế ấy mà giũn lên... giũn xuống!

II. Đem nướng tất.

Vợ về chợ mua được cân thịt lợn. Chồng bảo:

— Chỗ thịt này, mợ đem thái ra làm ba phần. Một phần đem luộc, vì thịt luộc ăn dễ tiêu. Một phần đem rán, vì thịt rán ăn bổ. Còn một phần đem nướng, vì thịt nướng ăn phát sinh nhiều ái-tình.

— Cậu rõ khéo lời thôi, nhà sẵn than, tôi đem nướng tất.

III. Dọa vợ.

Cả Nhè ngồi ngáp hoai nhìn cái chén sai mớ meo, cất giọng lẽ nhẽ bảo thẳng nhỏ:

— Mày lên phố mua cho tao hai xu át-sít.

Vợ nghe thấy, ngạc nhiên hỏi:

— Cậu sai nó đi mua át-sít để làm gì?

— Để về đánh răng.

— Rõ khéo khỉ, thuốc còn không đủ mà hút lại còn định vận tây chẳng?

— Ai vận tây, độ này kinh-tế khủng-hoảng đánh răng để nay mai sang Quảng-dông.

— Ở nhà nhè! tiền thuốc đây.

Cả Nhè đắc kế, cười khanh khách, bảo thẳng nhỏ:

— Mày hãy đi mua cho bác đồng thuốc về đây, còn át-sít để hòm khác.

Của T. Ngón Hanoi

Cậu bé thật thà.

Một lần ông Phan-Khoi đến tìm ông bạn có việc rất cần. Đến nơi thấy một cậu bé đương đứng chơi ngoài cửa, ông Phan-Khoi hỏi rằng:

— Nay cháu! thầy cháu có nhà không?

— Bẩm ông, thầy cháu không có nhà.

LÝ TOÉT ĂN CƠM TÂY THƯỜNG XUÂN

— Nay bác, tôi đợi từ này đến giờ mà không thấy mang đĩa bát ra?

Ông Phan-Khoi sừng sốt:

— Thế thầy cháu đi chơi đâu?

— Bẩm ông, thầy cháu đương đánh tổ tôm.

Ông Phan-Khoi cau:

— Thế sao bảo thầy không có nhà.

Khỉ lắm!

— Bẩm ông, thầy cháu vẫn ở thuê!

— !!!

Của Hưng Hanoi

Tý. — Thưa cha, vì sao quan huyện đi đêm lại phải mang đèn?

Cha Tý. — Mày rớt lắm, vì trời tối chứ sao.

Tý. — Ồ, thế còn cái đèn giới của ngài đâu?

Thề - lệ cuộc thi vui cười và thi tranh khôi - hài

Mỗi bài không được quá 30 dòng.

Tranh vẽ chiều ngang 12 phân tây, chiều cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và tranh mà bản báo xét là hay nhất.

Giải thưởng (về 5 số 82, 83, 84, 85, 86:

a) về cuộc thi vui cười.

Giải nhất: các thư sách đáng giá 3 \$ 00

Giải nhì: các thư sách đáng giá 2 \$ 00

b) về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thư sách đáng giá 3 \$ 00

Bản báo sẽ gửi cho những người được thưởng một cái phiếu lấy sách và cái bảng kê các thư sách tây, nam của một hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn trong đó, muốn quyền nào thì gửi phiếu lại hiệu sách đó lấy sách. Các bạn muốn lấy giấy bút hay đồ đặc trong hiệu đó cũng được, miễn sao cho đủ số tiền thi thôi. Tiền gửi về phần các bạn chịu. Hoặc các bạn muốn đổi lấy báo biểu không lấy sách cũng được.

CUỘC THI TRANH VỀ «LÝ TOÉT»

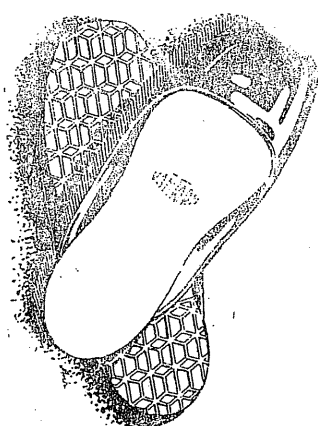
Bản báo sẽ chọn đăng lên báo những tranh khôi hài của các bạn dự thi mà vai chủ-động là Lý Toét. (Đặc tính của Lý Toét các bạn đã biết rồi).

Cứ 10 tranh đăng sẽ có một giải thưởng 4p 00 sách để kỷ-niệm cuộc mua vui.

Dự thi xin cho vào phong bì riêng, ngoài đề «dự cuộc thi Lý Toét».

Tranh nào hay mà không có tính cách Lý Toét thì cho sang bên vui cười.

P. H.

Tết năm nay các ngài dùng giày gì?

GIÀY KIM - THỜI

Marque, dessin et modèle déposés

Kiểu rất đẹp, mũi lạng hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen, đục ở bên Phá, đi bền gấp bốn lần da hay đế crepe, không chượt và toét ra như đế crepe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không thấm nước.

Giá rất hạ. Bán buôn và bán lẻ:

VẠN - TOÀN

HANOI — 95, Phố hàng Đào — HANOI

Phụ Đực Được Phòng

Cậu còn trai trẻ thế mà mang lấy cái nghiện hút vào mình, tôi rất lấy làm hổ thẹn với chị em.

Đây thứ THUỐC CAI này chỉ một chai giá 2\$50 trong 10 ngày là cậu có thể bỏ được, cậu còn chờ gì mà không uống đi?

MUA TẠI:

PHÚ - ĐỨC - ĐƯỢC - PHÒNG
209, phố Khách — Nam-dinh

DÔI MẮT DẪM SAY

Thường thường mẹ tôi thấy tôi hay chải mượt tóc, hay vuốt đi vuốt lại nếp quần áo cho thẳng, thì mẹ tôi cho tôi là lẳng lơ, là có ý trang điểm để đi chim... gái. Thấy thế, mẹ tôi thở dài rồi « đây » tôi rằng :

— Mày ra đường đừng có tí ta, tí toét đấy. Con trai đã khôn phải biết nghĩ. Gặp người đàn bà nào, bất cứ già, trẻ, mày cũng phải coi như là « MẸ », nghe chưa ?

Mà khổ ! mình đã khôn chứ còn có bé bỏng gì nữa cho nó cam tâm ! Song cứ xuy nghiệm ra, câu nói đó cũng có đôi chút hay hay.

Nguyên trước đây vài năm, hồi tôi đương làm công cho một sở ở bờ Hồ. Nhà tôi ở ấp Thái-Hà. Ngày ngày tôi phải đi xe điện ra tỉnh làm. Cái cảnh anh ký trẻ sáng vác ô đi tới vác về, lăm khi chán nản buồn tẻ ghê ! Lại thêm hồi đó, tôi mới thi ra, tính tình còn sốc nổi, còn giữ cái cách học trò, nên tôi cho công việc làm ăn như thế là phiền phức, khó nhọc !

Tôi còn nhớ, hôm nào xe điện cũng chạy qua phố hàng Bông đậm. Ngày nào tôi cũng đứng trên tàu ngắm xem các nhà, các cửa hàng, nên chẳng bao lâu tôi đã hầu thuộc khắp mặt các người trong phố. Ở bên đây nhà số chẵn, tôi để ý đến một nhà bán tạp hóa. Ngoài cửa để một cái tủ kính cao, trong bày mũ, khăn, áo; tôi nhớ còn có dăm ba cái « mùi soa » lựa thêu hoa, mà tôi thích mua lắm ! Trong có một cái tủ dài, kê theo chiều dài nhà. Mẹ trong cái tủ ấy, cô chủ hàng ngồi. Ấy cũng vì cô hàng đó, mà trong ít lâu, tôi mới biết tuy đi làm như thế cũng có nhiều cái vui sướng !

Sáng nào, vào khoảng hơn bảy giờ là lúc tôi đi xe điện qua, tôi cũng thấy cô ta ngồi ở hàng. Hôm thì đang hí hoáy viết, hôm thì đang ngồi đan len, hay đang chải đầu.... Cửa hàng có gần ngay chỗ xe điện đỗ, nên chẳng sáng nào là tôi không được ngắm nhìn cô ta. Người tuy chả lấy gì làm đẹp lắm, nhưng được đôi mắt đen nhánh mà độ ấy tôi cho là đa tình lắm, với mái tóc mây dịu dàng kéo chệ xuống hai bên : thế cũng đủ làm cho tôi phải « cảm » cô rồi !

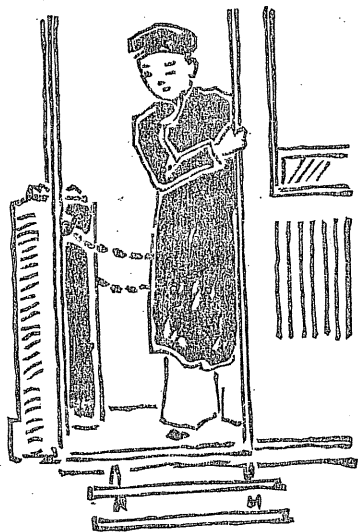
Hướng hồ tôi mới ở trong trường Bảo-hộ ra, mới thoát khỏi cái vòng giam hãm của lưu học sinh, nên khi mới gặp một người đàn bà, là tôi đã cho là đẹp, là đáng quý rồi ! Lại thêm người đàn bà đó hình như cũng để ý đến tôi, thì lòng tôi sao khỏi hồi hộp được !

Ngày hôm nào cũng vậy, lúc ở nhà bước chân ra đi làm là tôi mong cho xe chạy mau đến phố hàng Bông đậm. Được nhìn thấy cô hàng thì trong lòng ôi vui sướng ! Thằng hoặc cô ta không

ngồi ngoài hàng, thì hôm đó tôi lấy làm bứt rứt khó chịu vô cùng ! Đến sở làm, lúc nào tôi cũng nghĩ đến cô ta, rồi soay kế làm thế nào mà biết tên, mà làm quen được ! Lắm hôm, tôi định xuống vở mua hàng để hỏi truyện cô ta ; nhưng lúc xe đỗ, định bước chân xuống thì tự nhiên mặt tôi cứ đỏ rừ ! Tôi e-lẹ, rút rút rồi lại thôi không dám xuống nữa !

Trước cô ta cũng không để ý đến tôi, nhưng dần dà, ngày nào cũng thấy tôi đi xe qua, mà tôi lại thích đứng một mình ở cuối toa, nên hình như cô cũng quen mặt tôi thì phải ! Hễ xe đến, tôi thấy cô ta ngừng đầu lên nhìn. Trông thấy tôi thì cô lại cúi mặt xuống. Xé đi khỏi cũng có khi tôi thấy cô nhìn theo. Lắm hôm, cô nhìn thấy tôi lại hơi tím tím cười, như có ý chế nhạo, đùa rồn tôi. Nhưng tôi, tôi cho cô ta nhìn tôi là có ý ưa thích tôi, tôi vội tưởng ngay rằng để thương cô ấy yêu tôi rồi đấy ! Thôi thì tôi cố ăn mặc chải chuốt cho ra giáng phong lưu công tử, khăn lượt đội cho ngay ngắn, áo lương sọc cho đều đặn, quần gấp nếp cho thực thẳng, đôi giày láng, mũi đánh cho rõ bóng !

Tôi nhìn cô chăm chú lắm, cố nhìn một cách thật âu-yếm say sưa ! Trước cô ta cũng chỉ nhìn qua, sau quen, trông thấy tôi thì cứ nhìn mãi, tôi cho là cô có ý mừng rỡ và săn-sóc đến tôi. Tôi lấy thế làm vui-sướng vô cùng ! Nhiều phen tôi lại định xuống tán truyện, nhưng rút rút quá, thành ra hai ba tháng giờ rồi mà vẫn chịu không biết được tên cô là gì ! Đành hai người, ngày ngày chỉ nhìn nhau !

Cặp mắt đa tình của cô nhìn tôi như muốn nhủ tôi rằng : « xuống đây, em yêu anh lắm » ! hay có ý giận đối với tôi : « em đã bảo nhiều lần, mà sao anh cứ làm thình » ! Ác thay ! độ ấy tôi lại rất quá !

Tôi còn nhớ một hôm, lúc xe đến chỗ nhà cô, tôi thấy cô đang ngồi uống nước. Cô nhìn tôi bằng một đôi mắt lơ lơ, như say đắm, mơ-màng.

Mái tóc biếng chải, tủa sủa xuống hai bên má. Trông thấy cô, tôi cảm động quá, nín thở mà nhìn... Tôi cho cô hôm đó đẹp gấp bội phần những hôm khác, cô có cái đẹp mê mải, mệt nhọc của những người con gái « lẳng-mạn » mà tôi đã được làm quen trông các truyện tình.

Lần này tôi quyết viết thư rồi xuống đưa cô, vì tôi yêu cô quá ! Cả ngày hôm ấy, tôi nghĩ đến cái thư viết, tìm những nhời-nhẽ ngọt-ngào, tình tứ bóng bẩy... Giở hết tài bốn năm giờ học ra mới viết được hai trang giấy. Viết xong lại xóa... viết đi, viết lại đến hai, ba lần mới xong. Tôi còn nhớ tới hôm đó, tôi thức khuya lắm, trần trọc mãi không ngủ được. Sáng tôi dậy sớm, sửa quần áo đến hơn một giờ đồng hồ, đầu như tôi quên cả ăn lót dạ thì phải !

Xe điện đến hàng Bông, tôi vội vàng xuống, lúc ấy mạnh bạo đường hoàng lắm ! Ngừng đầu lên thì trông hững ! « Người yêu » của tôi không thấy ngồi trong hàng. Tôi ngạc-nhiên rồi sinh chán-nản, chỉ hăng-hái cũng nhụt đi đôi chút !

Nhưng tôi cũng cứ vào xem sao. Một bà cụ, mẹ cô ta thì phải, ra bán hàng. Tôi để ý nhìn vào trong nhà, nhưng không thấy « bóng hồng » vào ra. Muốn hỏi bà cụ, nhưng tôi đâu có gan thế ! Đành ngậm-ngui, bực tức mà đi ra. Rồi tôi sinh ngo-ngần, buồn rầu.

Mười hôm giờ giòng-giã, tôi không thấy « người yêu » tôi ngồi hàng. Tôi thành biếng ăn, biếng ngủ, ngày đêm mơ tưởng đến cô ta, đến cái mái tóc rườm-rà, đôi mắt mơ-màng, say đắm..

Tôi tưởng rằng có lẽ cô ốm đau, nên mới vắng mặt lâu thế. Nghĩ đến cô nằm trên giường bệnh, đang đau-đớn, mệt nhọc, thì lòng tôi bứt rứt nóng-nảy vô cùng ! Tôi thương cho cô ta

quá và tôi lại càng yêu cô. Tôi muốn được ở bên cô, trông nom săn-sóc cô, và nếu cô có buồn rầu, tôi sẽ ngọt-ngào an-ủi cô. Ôi ! nếu tôi được như thế, thì sung-sướng cho tôi biết bao.

Hôm thứ mười một — phải hôm thứ mười một — lúc xe điện đi qua, thì kìa ! « người yêu » tôi đã lại thấy ngồi ở cửa hàng rồi. Tôi như chút sạch được khối sầu, lấy làm khoan-khoái. Tôi nhìn cô ta, cô ta cũng trông da cô ta xanh dừ vậy ? Xe điện đỗ hơi lâu ; bỗng tôi nghe thấy cô ta gọi : « u em ăm em ra cho tôi ! » rồi thấy một người đàn bà nhà quê ăm một đứa trẻ ra, đứa trẻ bé như mới đẻ ! Cô ta vừa đỡ lấy vừa nưng : « Ầu mà ! con yêu, con quý của mẹ... »

Tiếng còi thổi ! Xe chạy. Tôi mới ngã ngửa người ra. Bảy giờ tôi mới hiểu.

Thì ra cô ta đã có chồng rồi ! Mà... Tôi nghĩ lại càng giận cái tủ hàng ác-nghệt đã che con mắt quá si tình của tôi trong bấy nhiêu lâu..., chứ nếu tôi được nhìn cả cái lưng, cái... bụng cô ta cũng như cái ngực đều đặn, cái mặt xinh xắn của cô ta, thì đâu đến nỗi !...

Nên đến bây giờ, nếu bà cụ nhà tôi có dạy tôi rằng ra đường gặp người đàn bà nào cũng phải coi như MẸ, thì tôi chịu ngay lời nói đó là chí phải.

Kiên và Định

TRƯỚC ĐÀ
Uống các thứ thuốc mà
không khỏi
NAY MUỐN
Khỏi tuyệt căn bệnh **LẬU** và **GIANG-**
MẠI kinh niên vừa tăng sinh-dục, vừa bổ
sức lực
Viết thơ hồi ngày **M. LÊ-V. HỒ**
ex-instituteur **Mô-xá, Bathá, Hà-dông**
(đính phong bì tem)

MỘT BỘ SÁCH ĐỌC TRONG MÙA XUÂN

DÔNG-CHU LIỆT-QUỐC

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Toàn bộ ba quyền, cộng 1500 trang
Giá bán mỗi quyền... 1\$00
Toàn bộ ba quyền... 2.70
Cước gởi một quyền... 0.25
Cước gởi ba quyền... 0.52

Ai gởi tiền mua từ nay đến 31 Mars 1934
sẽ được giảm giá 10%

HỎI TẠI :

Nhà in **TRUNG - BẮC TÂN - VĂN**
HANOI — 61-63 Rue du Coton — HANOI

BÁC-SỸ ĐẶNG-VŨ-LẠC — Y-SỸ LÊ-TOÀN
CHUYÊN-MÔN CHỮA MẮT

PHÒNG KHÁM BỆNH VÀ CHỮA MẮT
48, phố Phủ-Đoan (Richaui) — Tél.: 586
Sáng từ 9 giờ đến 12 giờ
Chiều từ 3 giờ đến 6 giờ

BỆNH-VIỆN VÀ HỘ-SINH-VIỆN
40-42, phố hàng Dẫy (Duvillier) — Tél.: 585
BỆNH-VIỆN. — Có Bác-sỹ ĐẶNG-VŨ-LẠC
và Y-sỹ LÊ-TOÀN ở luôn bệnh-viện
trông nom cần-thận

HỘ-SINH-VIỆN. — Bác-sỹ ĐẶNG-VŨ-
LẠC chuyên nghề đỡ đẻ và các bệnh
đàn bà con trẻ, trông nom cho
người sản phụ trong khi ở nhà hộ-
sinh và trẻ sơ-sinh trong một tháng

LẠI MỚI MỞ
NHÀ HỘ-SINH PHỤ
92, hàng-Đồng (Cuivre prolongée)
Téléphone : 653

MỘT TIN MỪNG CHO NỮ HỌC-SINH HÀ-THÀNH

Đến mừng 10 thánh giêng ta, tại trường Hoài-Đức sau nhà in
Trung-Bắc sẽ mở :

- 1-) Bủ ban sơ-đẳng tiểu học.
- 2-) Lớp luyện học-trò thi sơ-đẳng về kỳ thi tháng Juin 1934.
- 3-) Lớp luyện tập Pháp-văn và toán-pháp.

H A I T R A N G

VĂN TẾ LÝ TOÉT

Bài sau này là của Ba Éch làm sẵn đề phòng khi ông Lý Toét trăm tuổi, có sẵn văn mà tể:

Trước linh sàng, ngu hữu là Ba Éch khóc mà than rằng:

Hỡi ơi!

Con tạo văn soay,

Cuộc đời biến cải

Ngọn tàn trào rung động Nam Bang.
Rồng tiên cũ còn dấu mấy mặt...

Nhớ ông xưa:

Mày rậm, mắt xâu,

Trán gồ, răng vầu.

Khoe ngoan cho vợ, rìa dề sôm soám
Lấy bộ nạt con, râu dậm lôm chôm.
Cán ô chỉ địa, khét tiếng «dinh-dù»
Búi tóc thăng thiên, nước đánh «cụ lý».
Cà phê không uống, thuốc lá không
sôi, chén nước với, điều thuốc lão,
lòng vẫn say sưa hồn quốc túy.
Phó mát chẳng thêm, rằm bông chẳng
thích, miếng phao câu, khoanh dôi
lợn, bụng còn mền tướng nếp thuần
phong.

Du lịch nhiều nơi, thôn Đông, thôn Bắc,
Vẫy vùng lăm chồn, đình Nội, đình
Trung.

Nào ngờ đâu:

Non bông sớm với

Đem quốc hồn lên tit cung mây.

Nước Nhược mãi vui,

Đề gia cảnh voi đây hồ lệ.

Hay là tại:

Duy tân buổi mới

Chán trò đời lăm truyện ngang tai,

Thủ cựu ngàn xưa

Buồn thế đạo nhiều điều nghịch mắt.

Thôi! Thôi!

Ông đã thác rồi,

Kẻ càng thêm xót,

Ngao ngán bề! chiếu trung đình
vắng mặt từ nay, làng nước quan
viên không thấy bóng!

Đau đớn thay! mồ đất đỏ, gửi thân
chín suối, xóm giềng họ mạc nhớ
thêm người!

Ba Éch đệ này:

Cảm tình lân lý, ruột nát gan sôi,
Xót nghĩa tri giao, lòng đau thịt buốt.

Vậy nên:

Nhân lúc tổng chung,

Gọi là kiểm chút

Lễ bạc kính dâng

Bạn vàng soi xét:

Sữa bò, mười hộp, rằm bông một đùi
Phó mát một cân, bánh tây mười chiếc.
Tâm chí nguyện, chúc vong huynh
rũ sạch bụi trần xưa, một giấc
thiên thu yên hồn nơi cực lạc.
Có khôn thiêng, phù xã hội mở mang

đời thêm mới, ganh đua gấp bước,
tổ mặt với doanh hoàn.

Ô hô! thượng hưởng

Ch. H. Nguyễn-văn-Huyền

(sơ lục)

CUỘC DIỂM BÁO

Lý Toét với báo Đông-Pháp.

Lý Toét rạo rạo này thật rắc rối, rắc rối vì đã ca tụng báo Đông-Pháp. P. H. không sao lục bức thư của lý Toét ra đây, vì lý Toét nói lời thôi quá.

Đại ý lý Toét nhờ P. H. đặt hộ lời biếu đồng tình với báo Đông-Pháp vì báo này đã cố hết sức bài bác khiêu vũ. Lý Toét cũng đồng ý với Đ. P. mà cho nhảy đầm là có hại cho luân thường đạo-lý, vì theo như ông ta đã nghiệm, mỗi lần ông ta ôm mẹ đi Toét để nhảy thì thấy như... đã làm một sự gì phạm đến nền đạo-đức của ông thánh Không!

Lý toét có than rằng: nếu An-Nam mà nhảy như người các nước văn-

minh, thì còn gì là An-Nam nữa. Phải giữ lấy quốc-hồn quốc-túy chứ.

Vậy báo Đ. P. một mặt thì cứ việc đi nhặt tin chó chết, một mặt thì còn kích tục khiêu vũ, nếu sợ không ai đồng ý, thì đã có lý Toét, và vợ con lý Toét, họ hàng làng xóm lý Toét đồng ý. Nếu sợ không ai đọc những bài công kích vô lý, và một ngày kia không ai đọc báo mình nữa, thì P. H. lại xin giới thiệu lý Toét, hẳn sẽ mua báo Đ. P. và sẽ cổ động cho họ hàng nhà hẳn, họ hàng lý Toét thì thực là đầy rẫy, nhưng-nhức, nhiều hơn kiến, muỗi.

Nói cho Đ. P. khỏi lo, cứ việc mà bàn suông, kêu bão. Đã có tri-kỷ rồi, còn lo gì nữa!

Ngộ Không.

VÌ NHÀ IN NGHỈ

NỬA CHỪNG XUÂN

Vào quăng rằm tháng riêng mới bán ở các cửa hàng sách

Các bạn ở xa nên gửi ngân phiếu 0\$90 (0\$70 sách, 0\$20 cước) ngay từ bây giờ về ông

Nguyễn - Trường-Tam,
n° 1 Boulevard Carnot

HAI CẢNH... HAI TÌNH!

TIẾNG SẢO THIÊN THAI

Ánh xuân lướt cỏ xuân tươi,
Bên rừng thồi sáo một hai Kim-Đồng.
Tiếng đưa hieu hắt bên lòng,
Buồn ơi! xa vắng mệnh-mông là buồn.
Tiên Nga tóc sỏa bên nguồn,
Hàng từng rủ rủ trên cồn diu-hiu;
Mây hồng ngừng lại sau đèo;
Mình cây nắng nhuộm, bóng chiều không đi;

Trời cao xanh ngắt — Ô kia,
Hai con hạc trắng bay về Bồng Lai.
Theo chim, tiếng sáo lên khơi,
Lại theo giòng suối bên người Tiên Nga:
Khi cao, vút tận mây mờ.
Khi gần, vút về bên bờ cây xanh,
Êm như lọt tiếng tơ tình,
Đẹp như Ngọc - Nữ uốn mình trong không.

— Thiên Thai thoảng gió mơ-mòng,
Ngọc Chân buồn tưởng tiếng lòng xa bay...

Thế Lữ

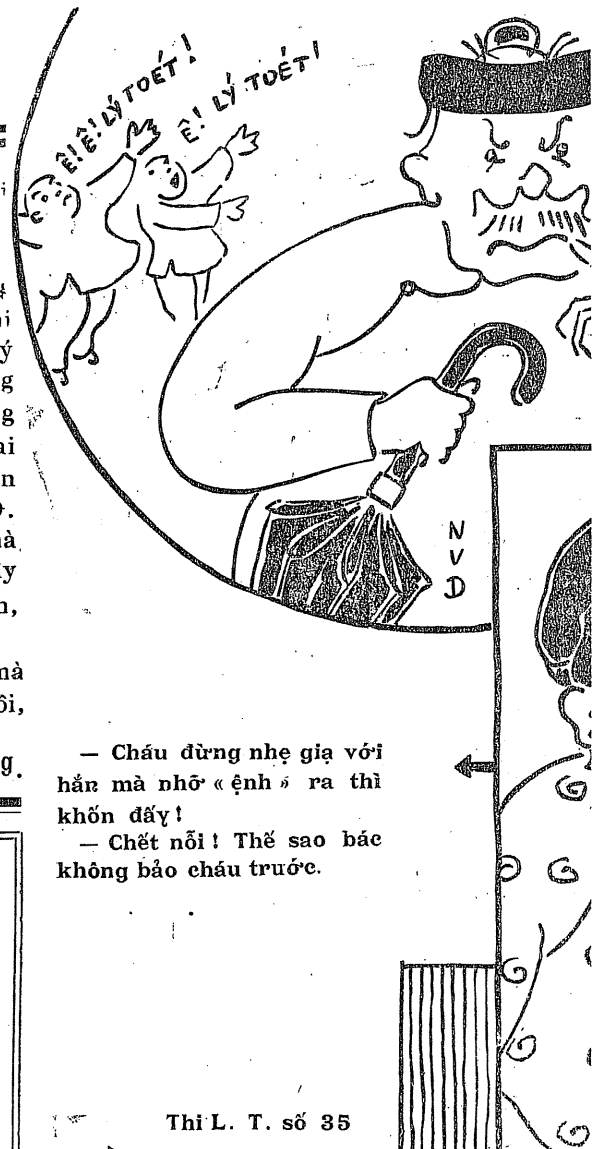
TIẾNG CÒI XE HỎA

Nắng hè đốt mái nhà ga,
Trên cầu xe hỏa chạy qua huyết còi,
Tiếng đưa rúc óc, inh tai.
Muốn tìm cảnh vắng, gặp nơi rộn-ràng!
Khói đen tỏa xuống bay ngang,
Bánh xe kêu rít trên đường lượn cong.
Chuyến xe khi khỏi chỗ vòng,
Từ từ hãm máy đứng dừng bên ghi.
Trời xanh, xanh ngắt — Ô kia,
Tàu bay hai cái bay về Bạch-mai.
Hết nhìn tàu lượn trên trời,
Lại nhìn xe hỏa bên người chạy qua.
Khi cao, vút tận mây mù,
Khi gần, sinh-sịch, lù-lù, đen đen!
Nóng như lò lửa thợ rèn!

Nhanh như con cắt say miền trời cao!
— Văn minh chán cảnh ồn-ào,

Thiên-thai xa quá, tạm vào Khâm-thiên!

Nhất-Nhị Linh

Thi L. T. số 35

ĐẦU NĂM ĐUA TÚ MỠ

Nam-thành nổi tiếng Tú-Xương,
Hà-Thành Tú - Mỡ chuyên đường
« nôm na »

Tú-Xương xô nạc người ta.
Tú-Mỡ béo mềp ai là chẳng hay.
Tiên Giòng nước ngược bấy nay,
Lối vẫn hải bước một tay vẽ vờ.
Tưởng rằng văn pháp tuyệt vời!
Đời yêu, đời chuộng, ai người giám chè?

Nhiều này cực kịch nhà quê.
Được ông Lý-Toét đưa về cho xem.....
.... Một tờ Phong-Hoá nhấp nhem,
Nghe danh Tú-Mỡ, vốn thêm thấy văn.
Đọc đi, đọc lại, tần ngần,
Trong bài « Lý-Toét » có văn thơ ngang.

Peinture GECKO

HANOI — SAIGON — PNOMPENH

HIỆU SƠN THĂNG - LONG

T A P T R Ơ

XU'ONG HAY MO'

Mấy lời ngỏ cùng ông Nam-Ký

Lý-Luận Lý-Toét

— Mù quách có hơn không vì mù thì hết đau mắt, không đau mắt thì lấy đầu ra toét, mà không toét thì lấy đầu ra Lý-Toét.

Mở quyền sách «Chơi xuân» năm Giáp-tuất của ông Nam-Ký xuất bản, đưa mắt qua trang mục-lục, đến giòng thứ 24, tôi thấy bài phú «thầy phán». Một cái ngạc nhiên!

Lần theo những cái chấm đưa mắt sang phía tay phải, thấy đề tên người soạn: Tú-Xương. Hai cái ngạc nhiên!!

Giở đến trang 50, đọc hết bài phú «thầy phán tự trào», tôi lại lấy làm ngạc nhiên nữa.

Thế là mất ba hào chỉ mua quyền sách, tôi được ba cái ngạc nhiên.

Tôi sợ dĩ ngạc nhiên tẻ như thế là vì thấy ông Hoàng-Hóa sao lục bài phú đó, nêu lên là của cụ Tú-Xương!

Mà quái lạ thực!

Nếu tôi chẳng lẫn lộn, nhớ nhầm, thì hình như bài phú ấy soạn bởi một viên thư-ký sở Tài-chính, nghe đầu tên là Hồ-trọng-Hiếu,... trọng Liếc... gì thì phải!

Mà hình như tác-giả viết bài phú ấy vào khoảng tháng bảy tây năm 1925. Sau có ông Nguyễn-tường-Tam (bấy giờ còn làm thư-ký cũng ở sở Tài-chính) xin gửi đăng tạp-chí Nam-Phong, nhưng vì tác-giả bài phú ấy muốn giấu tên, nên ông Tam chỉ đề «Nguyễn-tường-Tam sao lục», chứ không đề tên tác-giả.

Thế mà bây giờ cái ông Hoàng-Hóa nào đó, đem sao lục lại, bán cho ông Nam-Ký (chẳng biết lấy mấy đồng?) để đăng vào sách Chơi-xuân, lại khai rằng tác-giả bài phú ấy là cụ Tú-Xương, thế thì ai còn hiểu đen, trắng ra làm sao nữa?

Vì tên thư-ký Hồ-trọng-Hiếu kia rắc rối lại chính là một người với bí-nhân đây Tú-Mỡ, nên có mấy lời ngỏ cùng ông Nam-Ký, nhờ ông làm ơn nói hộ với ông Hoàng-Hóa rằng ông ấy khảo cứu ở sách nào, sao lục ở đâu mà dám nêu lên rằng tác-giả bài phú «thầy phán» là cụ Tú-Xương?

Hắn có duyên có thể nào, chứ không lẽ ông Hoàng-Hóa lại nhầm mắt làm liều đến thế.

Tú Mỡ tôi xin đợi trả lời...

Tú-Mỡ

Muốn cho độc-giả khỏi phải mất ba hào mới được đọc bài phú sinh truyện kia, Tú-Mỡ tôi đăng theo đây bài phú ấy và nhân tiện xin vạch mấy đoạn mà sao lục giả Hoàng-Hóa đã tự tiện sửa đổi làm sai mất cả câu văn.

Bài phú «thầy phán»

TỰ TRÀO

Sở có một thầy:

Mặt mũi khôi ngô,

Hình dung chẳng chạc,

Quần là ống sớ, áo vận khuy vàng,

Khăn lượt vành giấy, ó che cán bạc.

Bánh bao lăm mốt, trời nắng, mưa:

giấy nọ, giấy kia.

Lịch sự đủ dàng, mùa rét, nực: mũ này, mũ khác.

Ra phết quan thông, quan phán: đũa ngón phong-lưu.

Rập riu tài tử giai nhân, điểm màu dài các.

Trong dóm ngoài đuốc, trông ra màu mỡ riêu cua.

Tiếng cả nhà thanh, xét kỹ thân hình pháo sắc.

Cưỡi tháng, ba mươi, ba mốt, giấy bạc rung rinh.

Qua ngày mười một, mười hai, túi tiền rỗng toác

Sở tiêu (1) tính phác, hy hoay (2) cộng cộng, trừ trừ.

Lương tháng thấy vèo, tuyu nguỷu, (3) ngờ ngờ, ngạc ngạc.

Ấy cũng bởi vung tay quá trán, mới đâm đầu vương lấy nợ như lông lợn.

Mà lại còn quen thói bốc trời, chết đến dít vẫn coi tiền như cỏ vác.

Ăn toàn ăn sồi, khi Hiệp-thành, khi An - lợi, khi Đồng - hưng, khi Đào-thành, khi lại Nhật-tân.

Chơi cũng chơi sành, tối Pa-lát, tối Pa-tê, tối Sán-nhiên, tối Hàng - giấy, tối thì Quảng-lạc. (4)

Bè bạn những sừ tham, sừ kỹ, một bọn trai lơ. (5)

Nhân tình nào con hát, con đào, cùng phường dĩ rac.

Chức đệ tam chi thư-ký, nhà nước cấp bằng.

Hàm điền tịch chi hàn-lâm, trào đình ban sắc.

Tiếng Lang-sa thoảng tron nước chảy, những «uỷ» cùng «nông».

Câu hán tự giốt đặc cán mai, đọc «tộ» hóa «tác».

Giở r hững giọng văn chương sọc nổi «tam tổ thánh hiền».

Bàn những câu nghĩa khi viên vông: «thiên hồ bát sát».

Hai buổi đến ung dung ư buồng giấy (6), sở to, sở nhỏ, bày liệt, bày la.

Mấy giờ ngồ chồm chế ư ghế mây, mực đỏ, mực đen, viết chi, viết chít.

Lỡ buổi đi trưa, nhìn trước nhìn sau lăm lét, rụt rè như rắn rảo mòng năm. (7)

Lỡ khi lăm lỏi, đứng lên, ngồi xuống bán khoán, ủ rũ như điều hầu tháng chạp (8)

Hễ động lúc luôn tay bận bịu, mặt nặng bằng đá đeo, gắt ồm mồm tợn, cau cau có có, kèn ca việc này khó, việc kia dài.

Chẳng bù khi khềnh cẳng ngồi rồi, cười ròn như nắc nẻ, tán nhăng phó mát, cọt cọt, bông bông, bình phẩm xếp kia lảnh, xếp ấy ác.

Truyện nào có ra truyện, giở đại giở khôn.

Đùa nào có ra đùa, nửa mỡ nửa nạc.

Vắng mặt chủ nghịch nô như quỷ sứ, tầm vào, tầm vênh.

Thấy hút xếp vờ vĩnh khéo ma bùn, nhờn nhờn, nhờn nhờn.

Chỉ (9) những ước được thưởng mề-day năm, bảy chiếc, sở nguyện thầy cũng khá cao xa.

Lòng những mong xoi lên lương bổng bốn, năm đồng, hy vọng thầy thật là to tát.

Nhiên nhi:

Luống hợm mình thế kia thế khác, lập lờ sĩ diện với bà con.

Còn đắc chi ta đây kẻ giờ, khinh khinh vênh vang cùng xóm mạc.

Sự nghiệp có thể thôi, người ngoài cuộc tưởng rằng ghê gớm: chẳng trách nào ai cũng ước ao!

Công danh không mấy hột, kẻ qua cầu mới biết giờ giang, dám nhún nhún khách đừng khao khát.

Tú-Mỡ

Tú Mỡ sao lục lần thứ hai.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. — Ông Hoàng-Hóa đem đổi ra là: 1-) Sở tiền. 2-) hy hoáy. 3-) nguỷu nguỷu. 4-) ăn thì ăn sồi: hôm Đào-thành. hôm lại Nhật-tân. Chơi cũng chơi sang tối Hàng-giấy, tối thì Quảng-lạc. 5) đọc bạn chai lơ. 6-) bàn giấy. 7-) rụt rè như rắn mòng năm. 8-) như hầu tháng chạp. 9-) Chỉ.

Bác-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LUYỀN

8, Rue Citadelle. Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG ĐIỆN

CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN

CHỮA BỆNH ĐÀN BÀ CON TRẺ

số 8, phố Đường-Thành — Hanoi
(Đường Cửa-đông sau phố Xe-Điêu)

AI BỊ TÊ-THẤP

Nhức buốt gân xương tê bì ngoài da, chân tay buồn mỗi hình như kiến cắn, nên dùng thuốc thấp hiệu XONG-THÀNH là chóng khỏi, xa gần nhiều người tin dùng mà ai ai cũng đều khỏi bệnh cả. Thuốc bóp ngoài mỗi chai 0\$30. Thuốc uống trong mỗi hộp 2\$00. Giang-mai mỗi lọ 0\$80. Thuốc lậu mỗi lọ 0\$60. Thuốc uống êm hòa chóng khỏi bệnh. Khi đã khỏi bệnh tình nên dùng 1, 2 hộp Đường khí bổ-thận hoàn là dứt hết nợ độc. mỗi hộp 2\$00.

XONG-THÀNH

227, Route de Huế — HANOI

Ký sau sẽ có cuộc **Điêm** các báo và **Điêm** các sách Tết, sách Mùa xuân.

CỦA NHẤT, NHỊ LINH.

GIANG - MAI

Chống tuyệt nợ!!

Lỡ toét, nổi hạch, dật thịt, sốt, mình mẩy mẩn tị bất cứ nặng nhẹ v. v. ...

Dùng 1, 2, 3 lọ, giá 0\$70 1 lọ khỏi rút ngay.

Bán ở BÌNH-HƯNG, 89, Phố Mã mây, Hanoi

NHUNG MALTHA

Là thứ Nhung hoa nửa, bóng nửa mờ, dệt theo kiểu chữ chiến Tàu, dùng may áo trẻ con, những lúc chúng cử-động thiệt tôn vẻ đẹp tự nhiên, mà làm đậm, gỏi Salon không gì lịch sự và mỹ-thuật hơn. **Tiệm Chính Bombay** đặt riêng một thứ hàng lạ về dịp Tết.

NƯỚC HOA HIỆU CON VOI

Nguyên chất rất thơm chưa pha

Quelques fleurs, jasmins, fleurs d'amour, narcisse noir, violette, rose, menthe.

1 lọ 3 grs. 0\$20 1 tá 3 grs. 2\$00

1 lọ 6 grs. 0.30 1 tá 6 grs. 3.00

1 lọ 20 grs. 0.70 1 tá 20 grs. 7.00

PHÚC-LỢI, 79, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ.

Mua buôn giá chám c ước tiền cước bản hiện chịu cả.

Đại-lý: PHẠM-HẠ-HUYỀN, 36, Rue Sabourain, Saigon.

Joseph TRẦN-ĐÌNH-TRÚC

LUẬT-KHOA CỬ-NHÂN ĐẠI HỌC-ĐƯỜNG

PARIS. CỐ-VẤN PHÁP-LUẬT

Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs

(cạnh bãi chợ Hàng Da, Hanoi)

Việc kiện tụng, làm đơn, hợp đồng, văn tự.

Đời nợ. Mua, bán, nhà, đất. v. v. ...

Lệ hời pháp-luật: mỗi lượt 1 đồng

Ở xa xin gửi mandat

KHÁI-HUNG và NHẬT-LINH

Tranh của ĐÔNG-SƠN

Việc xảy ra ở chợ Đồng-xuân mà Văn dò la tìm được nhà Nhung. Mấy hôm sau, chàng đến đó hỏi thăm tin tức Minh. Lúc bấy giờ Nhung đi vắng, chỉ có một mình Mạc ở nhà. Văn vừa xưng tên và nói mục đích đến đây là chỉ cốt để thăm một người bạn mà lâu nay chàng không gặp. Nhưng Mạc cười khành khách trả lời ngay :

— Tôi lạ gì anh. Anh là anh Văn, bạn rất thân của anh Minh chứ gì.

Văn mỉm cười :

— Sao cô biết ?

— Anh Minh nói truyện đến anh luôn.

— Nhưng thưa cô, bây giờ anh Minh đâu ?

— Đã ba hôm nay không thấy anh ấy về, mà có lẽ anh ấy chẳng về đây nữa đâu.

— Sao cô biết ?

— Thì anh hãy ngồi chơi đã nào.

— Thưa cô, tôi cần tìm anh Minh có tí việc cần.

— Thì ngồi xuống đây đã, rồi tôi bảo chỗ cho mà tìm.

Mạc kéo Văn ngồi xuống ghế rồi mở tủ lấy hộp thuốc lá ăng lê. Văn ngồi đưa mắt nhìn vào buồng trong xem có thấy bóng bạn ở đấy không, vì chàng chắc chắn rằng Minh có nhà, và ầu núp đầu đó. Mạc đưa hộp thuốc lá mời Văn và đánh riêm ghé lại châm thì thầm nói :

— Vợ anh Minh đẹp nhỉ.

Cám ơn cô. Sao cô biết vợ anh Minh ?

Mạc làm ra mặt thạo :

— Tôi còn lạ gì vợ anh Minh. Tôi còn biết nhiều truyện bí mật nữa kia...

Văn đã hơi nóng ruột, bảo Mạc :

— Nhưng tôi cần gặp anh Minh có việc cần, vậy nhờ cô nói anh ấy xuống đây, tôi chỉ hỏi anh ấy một câu thôi.

— Ô hay ! Tôi đã bảo anh Minh không có ở đây mà anh còn không tin ! Anh tính tôi giấu anh ấy ở đâu mà giấu anh ấy làm gì mới được chứ.

Văn thất vọng, đứng dậy cáo từ, thì Mạc lại mời :

— Anh hãy ngồi chơi đã nào.

— Thôi xin chào cô, tôi cần phải đi tìm anh Minh ngay.

Mạc cười, nói tiếng Pháp :

— Thì biết anh ấy ở đâu mà tìm.

Văn cũng mỉm cười :

— Có nói tiếng Pháp thạo nhỉ !

— Truyện ! Tên là Marguerite mà lại không biết nói tiếng Pháp.

— À, ra thế, nhưng tôi xin chào cô.

— Thì hãy ngồi chơi đã nào. Bảo ngoan chóng tôi kể cho nghe câu truyện hay đáo để.

— Vâng, thì ngồi chơi. Vậy truyện gì, cô kể đi.

Mạc đưa mắt liếc Văn một cách rất tình rồi nghiêm nhiên hỏi :

— Vợ anh Minh với tôi thì ai đẹp hơn ?

Văn còn ngo-ngác chưa hiểu sao cô kia lại hỏi mình như thế, thì Mạc lại hỏi luôn :

— Anh có ơn di cháu tôi không ?

— Thưa cô, ơn về việc gì ?

— Còn khéo vờ. Người ta giữ anh Minh ở đây để ở nhà được tự do hú hí với cô hàng hoa xinh đẹp kia lại còn ơn về việc gì.

Văn tức uất người toan cự lại, song chợt nghĩ đến cái đời phóng đảng của các cô giàng-hồ, chàng lại thôi, vì chàng cho là đem những tư tưởng và những tính tình cao thượng ra cãi với một người chỉ biết hưởng cái khoái lạc nhục-dục, thì thực là vô ích. Chàng bèn đứng dậy chào Mạc rồi vội-vàng ra về, trong lòng thương hại bạn đã trụy lạc vào một hoàn cảnh trái ngược với hoàn cảnh êm-dềm của một gia-đình quê mùa chân thật. Chàng nghĩ thầm :

— Không trách anh ấy quên hẳn vợ và bạn được.

Nhưng một lát sau, Văn nhớ lại lời cô gái giàng hồ thì chàng lấy làm lo lắng. Chàng chỉ sợ bạn nghe lời súc-siêm của bọn kia mà ngờ vực lòng tiết liệt của vợ và lòng thành thực của mình. Chàng tự hỏi :

— Hay vì thế mà anh ấy không muốn về nhà nữa ! Nếu thế thì thực anh ấy khổ nạn lắm.

Rồi Văn nhớ tới sự cảm động của sắc đẹp, và lấy làm mừng rằng tình bằng hữu đã thắng nổi được tình thương yêu.

Từ hôm ấy Văn càng muốn gặp mặt bạn lắm. Chiều nào cũng vờ vờ gần nhà Nhung để xem Minh có lại vắng tới cái nhà ấy không. Nhưng hơn một tuần lễ, Văn vẫn không thấy Minh trở về, mà cũng chẳng rõ tin tức chàng ra sao.

Một hôm vào uống cốc cà phê ở một hiệu cao lâu nhỏ, tình cờ Văn gặp Minh. Thoáng thấy bóng Văn, Minh quay mặt vào phía trong rồi lấy mũ định lén ra đi. Nhưng Văn đã trông thấy và lại gần vui vẻ chào hỏi như không xảy ra sự gì. Ngắm

cặp mắt sâu hoắm và vẻ mặt buồn rầu của bạn, Văn không muốn làm phiền lòng bạn vội, nên chỉ hỏi những truyện đầu đầu, hoặc công việc soạn sách viết báo, hoặc sức khỏe và bệnh đau mắt của bạn mà thôi.

Minh thì bẽn lễn, ngượng ngịu, hai, ba lần giơ tay bắt tay bạn để xin đi. Văn tươi cười nói :

— Thì hãy thông thả uống với tôi cốc cà phê !

Bất đắc dĩ Minh phải nhận lời nhưng chỉ ngồi như tượng gỗ, chẳng buồn nói một câu. Uống xong cà phê, Minh nhất định nhận trả tiền rồi khi ra đến đường lại giơ tay bắt tay Văn, nói xin từ biệt. Văn đáp :

— Làm gì mà anh vội thế ? Anh em lâu ngày không gặp nhau thì hãy đi chơi với nhau nói câu truyện đã nào.

Minh nghĩ thầm : « Khổ cho mình rồi ! thế nào bạn mình cũng giảng đạo-đức cho mình nghe thôi ». Nhưng không hai người đi đã nửa vòng hồ Hoàn kiếm mà Văn chỉ toàn nói đến truyện văn chương. Chàng ôn lại những bài Minh viết mà chàng đã được đọc. Chàng lại thuộc lòng nhều đoạn nhất là những bài thơ ngắn của Minh. Thấy Văn lưu ý đến công trình của mình một cách rất cảm động, Minh sung sướng và vui vẻ bàn truyện văn chương với bạn. Văn hỏi :

— Hình như độ này anh viết ít lắm.

— Vâng, có thể.

— Ý chừng anh mệt.

— Vâng, tôi cũng hơi mệt.

PULL'OVERS
CHEMISETTES DE TENNIS
CỤ' - LẬP
GIÁ HẠ !!! KIỂU ĐẸP !!!
BÁN BUÔN, BÁN LẺ
XIỀNG ĐẸT
61, Rue de la Soie
HANOI

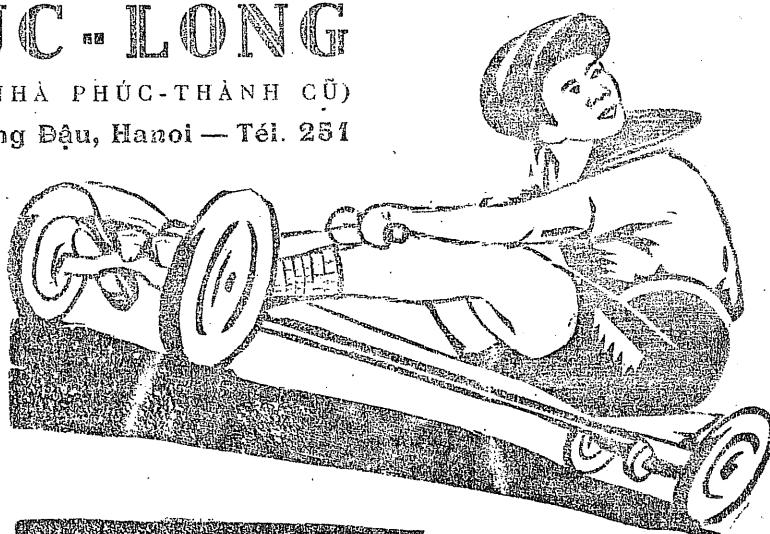
BÁN TẠI NHÀ ĐÓNG ĐỒ GỖ CÁC KIỂU TÂN THỜI

PHUC - LONG

(TỨC LÀ NHÀ PHÚC-THÀNH CŨ)

43, Phố hàng Đậu, Hanoi — Tél. 251

Chỉ có : 2\$50
mà có thể làm
cho trẻ con
được mạnh mẽ,
chân tay cứng
cáp, tinh thần
sống khải tức là
mua một cái xe
AUTOFORT
(là một thứ đồ
chơi thể thao).

MUA BUÔN TỪ 10 CÁI TRỞ LÊN CÓ GIÁ RIÊNG

— Thảo nào trông anh gầy đi nhiều... Chị cũng vậy, độ này trông xanh hẳn đi.

Minh buồn rầu hỏi:

— Anh vẫn gặp nhà tôi?

— Hôm nọ tôi đến thăm anh. Lúc bấy giờ anh đi vắng, chỉ có chị ở nhà. Hình như chị không được mạnh. Có phải thế không anh?

— Vâng.

Nói buông lời, Minh lấy làm hối hận, vì chàng biết Văn chẳng lạ gì tình cảnh của chàng, vì chàng còn nhớ hôm vợ chàng ngất đi, Văn cũng có ở nhà chàng. Rồi chàng biết nghĩ thế nào, chàng kể hết truyện cho bạn nghe, từ khi Nhung đến nhà chàng cho đến khi chàng mê-mạn say đắm cái đời giang hồ lãng-mạn. Nghe bạn thuật lại, Văn đem lòng thương hại và chỉ có những lời an-ủi. Chàng nói:

— Bấy giờ anh nên về nhà, chứ chẳng nên lang thang nữa, vừa hại sức khỏe, vừa mất cả thì giờ quý báu.

— Tôi xấu hổ lắm, anh ạ. Bấy giờ không những tâm trí tôi không còn được bình tĩnh mà nghĩ đến viết văn, tôi lại còn bị cái thói quen chơi bời nó lôi kéo vào cái đời lười biếng. Lắm lúc, tôi cảm thấy sự trống rỗng trong cái đời lạnh lẽo của tôi mà tôi ghê sợ.

Rồi Minh kể cho Văn nghe một buổi chiều chàng lang thang trên con đường Cổ-ngư, lòng chán nản, trí u-ám. Những ý tưởng ghê gớm mon trón trái tim chàng. Và chàng cảm thấy con đường tương-lai đưa chàng đến một nơi địa-ngục, tối tăm. Nhất là nghĩ tới sự bạc bẽo của chàng thì chàng càng thấy chàng là một người khốn nạn không đáng sống ở đời nữa: Cái hình ảnh kém tươi của vợ chàng trong khi chàng mắc bệnh lại hiện ra trước mắt chàng một cách rõ rệt. Chàng nói tiếp:

— Lúc bấy giờ tôi tưởng chỉ còn lấy cái chết để tạ lỗi lại người vợ hiền và người bạn tốt. Tôi ngồi bên vệ đường lấy quyền sở và cái bút chì, cố thuật lại hết mọi sự cảm động của tư sắc. Song trí tôi rối loạn, không còn viết được một

câu cho có nghĩa. Ngồi hàng giờ mà tôi chỉ menh được một giọng: «Tôi xin anh Văn và vợ tôi tha thứ cho tôi».

Văn cảm động, an-ủi:

— Anh rõ lần thần lắm, anh có lỗi gì đâu. Còn như chơi bời thì ai chả có lúc chơi bời.

Như không đề ý tới lời bạn, Minh nói luôn:

— Rồi tôi toan tự tử cho hết cái đời vô vị. Song tôi lại nghĩ: «Nếu cứ làm lều rồi chết thì chả hóa ra ai cũng có thể làm liều được ư? Không, ta phải sống, sống một cách khôn ngoan, khổ sở để chuộc lại cái

lòng bội bạc của ta!» Từ đấy tới nay tôi sống mà thực ra cũng như chết anh ạ, vì luôn luôn tôi cảm thấy cái đời tôi rỗng tuếch. Đã nhiều khi, tôi toan viết thư cho anh và cho vợ tôi để xin lỗi, song tôi biết anh và nhà tôi dễ tính lắm, thế nào cũng sẵn lòng tha thứ cho tôi, mà tôi thì không đáng được tha thứ chút nào.

Văn yên lặng để cho bạn nói, nói mãi. Vì chàng biết rằng khi nào ta khổ sở mà ta được kẻ dễ tính hết sự khổ sở của ta với một người thân thì ta thấy ta đỡ khổ. Bấy giờ hai người đi tới một cái ghế dài, Văn bảo bạn ngồi nghỉ cho đỡ mệt, rồi ôn tồn nói:

— Thế mà đã khuya rồi đấy. Anh có nghe thấy đồng hồ nhà thờ đánh chín giờ từ nãy không?

— Thế à?

— Anh về nhà tôi nghỉ đi. Đã lâu nay không gặp anh, tôi có nhiều truyện muốn nói với anh.

— Cảm ơn anh. Xin anh để đến khi khác.

— Vậy bây giờ anh ở đâu?

Minh không trả lời. Chàng không muốn cho bạn biết chỗ ở của chàng. Nhưng khi Văn nhắc lại câu hỏi thì chàng nói lảng:

— Tôi đang soạn một truyện về cái đời phóng đảng của những văn nhân qua yêu sự lãng-mạn mà dần dần trượt lạc vào sự sa-hoa, nhục dục. Anh ạ, tôi e tưởng cái đời văn sĩ phải trái ngược với cái đời êm đềm trong gia-đình đầm-ấm. Nhưng mà không. Ta càng phóng đảng bao nhiêu thì trí thức ta chỉ nặng trĩu

nhận số tiền năm chục bạc tôi gửi cho, thì tôi mới hiểu không phải chỉ hạng trí thức mới có những cử chỉ và tính cách cao thượng.

Minh bỗng im bặt, lẳng lặng đưa mắt nhìn mặt nước hồ, phản chiếu ánh đèn điện. Dịu dàng Văn bảo bạn:

Anh thực có tâm hồn thi-sĩ, Nghĩa là anh lãng-mạn lắm. Cứ một cách anh muốn khổ sở để chuộc tội lỗi của anh cũng đủ tỏ rằng anh có những tư tưởng kỳ dị, điên cuồng... Anh phải biết trong khi anh tự ý chịu nhục như các thầy tu phạm tội đời xưa thì vợ anh và bạn anh cũng vì anh mà khổ sở. Anh nên về ngay. Biết bao hạnh-phúc đang chờ đợi anh ở trong gia-đình êm-đềm, đầm-ấm... Rồi chúng ta lại cùng nhau viết văn, soạn sách, cùng nhau theo đuổi những công cuộc ích lợi cho người đồng bang.

Minh hai tay ôm đầu ngồi ủ rũ. Cái đời giản-dị, đạm bạc trong một gia-đình có tính cách bình dân và cái đời sán lạn của một nhà văn kiêu căng sống với những lạc thú phóng dật như đương cùng nhau đánh lộn ở trong khối óc chàng. Và cái hình ảnh dịu dàng của Liên, có khi chàng thấy bị những màu rực rỡ của di châu Nhung làm mờ ám... Thốt nhiên chàng đứng dậy đưa tay bắt tay Văn. Rồi như tên phạm tội, chàng vội bước chạy trốn. Chàng có biết đâu rằng người bạn trung thành của chàng vẫn lẻo-đẻo theo sau. Một lúc lâu quay lại không thấy bóng Văn, chàng gọi xe để về nơi trú ẩn.

Nhưng một giờ sau, Văn đã trở về nhà, trong lòng vừa vui sướng, vừa lo lắng: Vui sướng là vì đã tìm được chỗ ở của bạn, mà lo lắng là vì chàng cho là bạn có lẽ mất trí khôn. Chàng có ngờ đâu rằng như phần nhiều trong bọn thiếu niên, Minh đương qua cái thời kỳ khủng-hoảng tinh thần. Trong thời kỳ ấy, ta thường thấy đời ta vô vị. Nhất là Minh lại vừa bị những khoái lạc nhục dục làm mê mẩn tâm trí. Khối óc thật thà của một cậu học trò như Văn hiểu thấu sao được những ảnh hưởng ghê gớm của khối thối thuốc phiện trong những đêm dài bên cạnh các cô gái giang hồ đầy tình nhục dục.

(còn nữa)

ĐAU DẠ DÂY Phòng tích

Ăn chậm tiêu, no hơi hay ợ, đau bụng dưới, có khi đau xuyên cả sang lưng, tràn cả lên ngực, lâu dần da mặt vàng, da bụng dày, là bởi khi tích lại làm cho đau từ tung, như thế chỉ uống vài gói thuốc này sẽ thấy nhẹ ngay lập tức, rồi dần dần khỏi hẳn. Thuốc đau dạ dày và phòng tích này đã nổi tiếng là hay nhất không còn có thứ nào hay hơn được, ai đã uống qua đều công nhận là thần-drợc.

Mỗi gói giá 0 \$ 40

LẬU KINH NIÊN Giang mai

Lậu mới mắc ra mủ nhiều, buốt, tức, chỉ uống vài ve thuốc lậu con Phượng số 19 là nhẹ ngay, rồi khỏi hẳn, giá mỗi ve 0 \$ 60. Ai đã thành kinh niên, sáng dậy có mủ, đi tiểu vẫn đục thì uống thuốc lậu số 20 cũng 0 \$ 60 một ve, sẽ chóng khỏi rất nọc không hại sinh dục.

Tim-la, lở loét, củ đinh, chỉ có thuốc giang-mai hiệu con Phượng là chữa khỏi chắc chắn mà vẫn đi làm được như thường.

Mỗi ve giá 1 \$ 00

KIM-HUNG ĐƯỢC PHÒNG

81, Route de Huế — HANOI

PHẦN THƯỞNG CHO NGƯỜI ĐỌC PHONG-HÓA

Phàm người đọc Phong-Hóa, nhất là số MÙA XUÂN vừa rồi, sự hay giờ không cần nói chắc đã thừa biết. Vậy nay vì tri-ân Phong-Hóa nên có một phần thưởng cùng xuất bản ngày Xuân, cam-đoan rằng không có cái gì lạ lùng đặc sắc bằng cuốn SÁCH MÙA XUÂN của Nhật-Nam Thư-quán năm nay (vì chẳng những rằng có 5 TỜ TRANH TO khổ rộng 22x30 in màu để treo chơi mà về văn-chương thời chưa có cuốn Sách Mùa Xuân nào được như vậy, có các bài mới của các tay danh-sỹ như: L. T. Tố, Phan-Khôi, Nhưng T., Cuồng-Sỹ Nam-Hồng Tử, Hoàng-T., Tr. K., v. v.). **CHANG NHƯNG THẾ, LẠI CÒN 3 CHUYỆN TIỂU THUYẾT ĐẶC SẮC.** Phần thưởng này có một cuốn Sách Mùa Xuân một Bức vẽ truyền thần đặc biệt, một chai thuốc trừ Lao và một hộp thuốc bổ thận, để tặng cho những người nào kể được rõ có bao nhiêu thứ sách của Nhật-Nam đã xuất-bản, cuốn nào tái-bản đến mấy lần (cuốn nào có ích về phương diện nào hoặc cuốn nào có hại). Ai muốn dự cuộc này nên gửi ngay thơ và tem về bản-hiệu mà lấy liste các sách. **AI KHÔNG MUỐN DỰ THÌ MÀ CŨNG MUỐN CÓ SÁCH XEM THÌ LẠI MUA TẠI BẢN-HIỆU HOẶC Ở ĐẠI-LÝ CÁC TỈNH. GIÁ 0 \$ 80.** Ở xa mua gửi tiền trước thì thêm cước 0p.20. Ctre Rt hết 0 \$ 65. Thơ và mandat đề cho nhà xuất-bản như vậy: **NHẬT-NAM, AN, THƯ, HOA-QUÁN, ĐƯỢC-PHÒNG, 104 HÀNG GAI, HANOI.** Sách Mùa Xuân sắp hết, có lẽ phải tái-bản vì không ứn lĩ, cốt để độc-giá chú-ý đến Bản-hiệu.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

TIN TRONG NƯỚC

Bãi một đạo nghị định

Quốc hội Pháp đã bãi một đạo nghị định của quan Toàn-quyền Đông-Dương ra ngày 29-11-30 cũ 5 hội viên thực thụ và 5 hội viên dự khuyết tại hội đồng chính phủ.

Hội đồng duyệt sách Giáo khoa ở Trung kỳ.

Hội đồng duyệt sách Giáo khoa bằng Pháp văn và quốc văn ở Trung kỳ gồm những nhân viên sau này:

1. Quan giám đốc nha học chính, Cố vấn bộ Quốc dân giáo dục, chủ tịch.
2. Hai giáo viên Pháp, hai hội viên bản xứ thuộc ngạch Học chính (giáo sư hay tu học) 4 hội viên (hai người Âu, hai người bản xứ) chọn ở ngoài ngạch học chính.

Một cuộc đấu gươm.

Saigon — Bạn đồng nghiệp H. Bonvincini, trợ bút báo l'Opinion Courrier, nhân vì viết một bài kỹ thuật, lấy sự tai nghe mắt thấy mà biên rõ ràng thì ông Hamet cho rằng bài ấy có hại đến danh dự của ông, đã gửi hai người chứng đến thăm ông Bonvincini để định ngày giờ đánh gươm rửa nhục.

Ông Bonvincini đã gửi hai người chứng khác đến nhận cuộc đánh gươm ấy.

Giá gọi điện thoại sang Pháp.

Kể từ 1. 2. 34 giá vô tuyến điện từ Đông dương sang Pháp định 3 phút đầu là 30\$00 chứ không phải 45\$00, như trước. Mỗi 3 phút sau phải trả thêm 10\$00.

TIN THỂ THAO

Bóng tròn

Những cuộc gặp gỡ của ban bóng tròn Victoria và vài cuộc tranh đấu long trọng khác tại bãi Mangin mấy bữa vừa qua:

11-2-31 -- Victoria -- Eniente Tonk.	2-1
15 -- -- Légion -- G. M. R.	3-2
-- -- 9e R. I. C. -- Victoria	3-0
18 -- -- 9e R. I. C. -- G. M. R.	1-1
-- -- Vic oria -- Eclair	5-1

Cuộc chạy thi trên đồng. (Cross country).

Sáng chủ nhật 4. 3. 34 sẽ có cuộc chạy thi trên cánh đồng (course à travers la campagne) chừng 6 cây số. Đơn dự thi đã bắt đầu nhận từ hôm 8. 2. 34.

Giúp dân bị nạn Bình-dịnh và Phú-yên.

Một ban cứu tế giúp dân bị nạn Bình-dịnh và Phú-yên do quan Tổng đốc Hà-dông Hoàng-trọng-Phu đứng đầu đã được phép mở cuộc quyên tiền và gạo trong khắp Bắc-kỳ (hạn quyên trong hai tháng rưỡi, từ 1. 2 đến 15. 4. 34)

Ở các tỉnh xin các nhà từ thiện gửi tiền, gạo đến quan Công sứ bản hạt.

THÊM MỘT HẠN NỮA

Trước đã định đến 31 janvier này thì hết hạn nhận câu đối dự thi. Nay xét ra hạn ấy quá ngặt, nên Trà-hoa nữ-sỹ đã thương-lượng cùng chủ nhân, gia hạn đến đầu xuân năm Giáp-Tuất nghĩa là vào cuối tháng Mars 1934, để các nam - nữ văn-sỹ, sau khi vui thú.

« Thệt mỡ đưa hành cầu đối đối »

Nếu cạo phớt mỡ bánh chưng xanh », có đủ thì g ở hướng ứn », trước là thưởng xuân sau là khôi phụ lòng nhà cheo giải khuyến lệ làng văn.

« Nữ tú nam thanh ai chẳng biết ăn Bức, mặc Kinh chụp hình Hương-Ký ? »

TRÀ-HOA NỮ-SỸ

84, Phố hàng Trống, Hanoi, lai cáo

Ở Hanoi nhận tiền tại nhà in Lê-văn-Phúc, 80 82 hàng Gai, nhận gạo tại hội quán Khai Trí tiến đức.

Chủng đậu không lấy tiền.

Vì thấy nhiều trẻ bị hại về đậu mùa, phòng thăm bệnh của y sĩ Chu đức-Tích số 7 Route de Huế Hanoi chủng đậu không lấy tiền.

Sáng : từ 9 giờ đến 10 giờ.

Chiều : từ 3 giờ đến 4 giờ.

TIN PHÁP

Nội các Daladier thay Nội các Chautemps.

Cũng vì việc Stavisky, Nội các Chautemps không đứng được đã phải nhường chân cho Nội các Daladier.

Tổng lý kiêm ngoại giao : Daladier.

Tư pháp Penancier.

Nội vụ Frot

Tài chính Piétri

Lục quân Fabry

Hàng không Cot

Thuộc địa DeJouvenel

Hải quân DeChapdelaine

Nhiều cuộc biểu tình.

Trong khi Nội các Daladier cầm quyền có xảy ra nhiều cuộc biểu tình của các đảng cực đoan và các chiến binh. Nhiều

cuộc biểu tình có tư cách bạo động. Một cuộc sung đột lớn đã xảy ra tại Hạ-nghị-viện giữa các đảng Cộng sản, Cấp tiến, Xã hội và các đảng cực đoan.

Người ta ước số người biểu tình có đến trên hai vạn, 6 người chết, 3 người cảnh sát mất tích, còn số bị thương thì hàng trăm. Nhiều nhà hàng và các công viên, công sở bị phá phách.

Nội các mới Doumergue.

Sau khi lên cầm quyền được già một tuần lễ (từ 30. 1 đến 7. 2. 34) Nội các Daladier đã phải từ chức để nhường chân cho Nội các Doumergue (thành lập hôm 9. 2.)

Ông Doumergue lên cầm quyền được công chúng rất hoan nghênh. Ở Paris, tình hình đã được yên, ở các tỉnh chỉ có những cuộc biểu-tình xoang.

Các nhân viên chính trong Nội-các mới:

Tổng lý Doumergue

Quốc vụ Herriot và Tardieu

Ngoại giao Barthou

Lục quân Thông chế Pé'ain

Hải quân Piétri

Hàng không Thông soái Darain

Tài chính Germain Hartain

Nội vụ Albert Sarraut

Thương mại Lamoureux

Thuộc địa Pierre Laval.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI NẶC DANH PHÁP

để Tổng-hiệp tư-bồn dưới quyền kiểm soát của quan Toàn-Quyền Đông-Pháp

Quản-Lý cõi Đông Pháp : tại tòa nhà của Hội số 26 đường Chaigneau Saigon

VỐN CỦA BẢN HỘI : 1.000.000 lượng bạc Thương-Hải } đều đóng cả rồi

và 8.000.000 quan tiền Pháp

NGHĨA LÀ 1.500.000 đồng bạc Đông-Pháp,

HỘI CHÁNH: Thượng Hải, số 7 phố Edouard VII

QUẢN-LÝ CỎI ĐÔNG-PHÁP: Tại tòa nhà của Hội, 26 đường Chaigneau, Saigon,

CHI NGÀNH

NAM-KỲ, Saigon, số 26 đường Chaigneau

BẮC-KỲ, Hanoi, 53 dạ lộ Francis Garnier

CAO-MÈN, Nam Vang, số 94 đường Gallieni

TRUNG-HOA, Canton, Chungking, Foochow, Harbin, Mouden, Pékin,

Shanghai, TsingTao

XIÊM, Bangkok

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM LÀ HỘI CỨU VÀ ÍCH

HƠN HẾT CÁC HỘI LẬP TƯ BỒN Ở VIỆN ĐỒNG

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

ở Đông-Pháp là một Chi Ngành của Hội Chánh, cho nên người mua vé ở Đông-Pháp đăng sự chắc chắn bởi:

VỐN LỚN CỦA HỘI CHÁNH

SỐ DỰ TRÙ Ở ĐÔNG-PHÁP

SỐ DỰ TRÙ RIÊNG VỀ PHẦN VIỆN ĐỒNG

Số người mua vé của HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM đếm gần 375.000 người, về phần Đông-Pháp đăng 15.000 người.

CÁCH THỨC GÓP VỐN THIẾT MAU VÀ LẠI CHÓNG HƠN HẾT VÈ CÁCH THỨC SỐ 2: Góp tiền lâu hơn hết là 10 năm, từ 2\$ tới 8\$ mỗi tháng và đăng huôn vốn lâu hơn hết là 12 năm.

VÈ CÁCH THỨC SỐ 3: Góp tiền lâu hơn hết là 5 năm từ 2\$ tới 16\$ mỗi tháng và đăng huôn vốn lâu hơn hết là 8 năm.

MỖI THÁNG PHẢI XỔ SỐ HUÔN VỐN CHO MỘT

HẠNG BỘ TRONG 1687 HẠNG BỘ ĐÃ CHIA.

Hết thấy các vé dự trong hạng bộ trung ra đều đăng huôn vốn lập tức, bất kỳ là mấy vé, miễn là tiền góp đủ kỳ lệ đều đăng huôn vốn hết.

Trong hạng bộ 516 trung ra kỳ xổ số hôm 29 Janvier 1934 có 8 vé. Hết thấy các vé này đều được lãnh bạc mặt, khỏi chờ đợi lâu ngày.

XIN HỎI SÁCH ĐIỀU-LỆ TẠI PHÒNG VIỆC CỦA BẢN HỘI!

SAIGON

PNOMPENH

94, Đường Gallieni

26, Đường Chaigneau, 26

HANOI

53, Đường Francis Garnier

hay là các nhà Đại lý của Hội

TIN TRUNG-HOA

T. H. Lương không nhận chức Phó tư lệnh quân tiểu công.

Thượng-hải — T. H. Lương không chịu nhận các chức tước và nhất là chức Phó tư lệnh quân tiểu Công, một mực vật nài xin làm Tỉnh trưởng hai tỉnh Hồ-nam và Hồ-bắc.

Phổ Nghi tuyển phi tần.

Bắc-binh-Tại Trường-xuân hiện đang trừ bị gấp lễ đăng quang, hiện đã phải nhiều người đi ba tỉnh Liêu-ninh, Cát-lâm và Hắc-long-giang kén chọn các gái đẹp để sung làm phi-tần. Đã kén được một số đông trở về Trường-xuân.

Quân Nhật lại chực lần

Sát-cáp-nhĩ.

Hải quân Nhật Mãn mưu lần Sát-cáp-nhĩ rất gấp, thường kéo đến đánh một giải Xích-thành, Long-môn sở và lập trường bey ở Phong-ninh, Thiêu-cúc. Xem tình thế, hai quân Nhật, Mãn lại sắp đại cử tiến đánh phía đông Sát-cáp-nhĩ.

Nhật sắp thực hành việc thống trị Mãn-châu.

Các tỉnh Đông-bắc đều đổi làm đạo, đó là cái mưu người Nhật thực hà h việc thống trị ở Mãn-châu. ý định phân hóa các quyền quân sự, chính trị để bài trừ cái thế lực phản Nhật.

Hai cuốn phim tuyệt tác đề Thương-xuân

Muốn cùng ngày xuân đầm ấm mua vui không gì bằng lại ngay rạp :

PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi

TUẦN LỄ-NÀY

Chiếu tích :

HAI ĐỨA TRẺ MỒ CÔI (LES DEUX ORPHELINES)

Một cuốn phim cảm động — vai hai đứa trẻ mồ côi đóng rất hoàn-toàn — nhiều cảnh ta xem phải bùi-ngùi thương hại cho hai đứa bé mồ côi — muốn biết rõ đời chúng ra sao ? Xin lại xem ngay kéo hết.

OLYMPIA

Từ thứ sáu 23 Février

đến thứ năm 1er Mars

Chiếu tích :

MILADY

tiếp theo

CHUYỆN BA NGƯỜI LÍNH

NGŨ LÂM PHÁO THỦ

Một cuốn phim mà các bạn đương mong đợi.

CHÉN RƯỢU ĐẦU XUÂN

Trong sách « Ngũ ngôn-thư » có câu « Thu âm hoàng hoa tửu » đây là một câu thơ chỉ thiết hợp cho bên Trung-quốc về mùa thu thôi, các bạn lưu linh Nam việt, trong buổi tân xuân này, những khi cùng bạn hiền, chén chú, chén anh, chén tôi, chén bác, nên nhớ đến rượu

« HỒNG-QUÝ-HƯƠNG »

1 — Mai quế lộ 2 — Sứ quốc công.

3 — Ngủ da bì 4 — Kim quất tửu.

Là những thứ rượu rất thích hợp cho ta, vì vừa ngon, thơm, lành, bổ, rẻ tiền, khắp trong nước. sĩ, nông, công, thương dùng đều có lợi cho tinh thần và sức khoẻ. Đầu năm, thưởng xuân bằng rượu « HỒNG-QUÝ-HƯƠNG » rồi ngâm câu : « Rượu ngon lại có bạn hiền » thì còn gì hơn nữa ?

Tổng cục phát hành

Monsieur A - HONG

76, Hàng Bông, Hanoi

« KẾT TOÁN NIÊN ĐỀ »

những bài vui cười

Bản báo cũng bắt chước cụ Huỳnh-thúc-Kháng trong "Tiếng-Dân" « kết toán niên đề » những bài vui cười từ khi báo ra đời cho đến nay, để đầu năm mua vui lại một lần nữa bằng những bài mà bản báo cho là hay nhất, và để các độc giả mới của bản báo được thưởng thức những bài hay chưa được xem.

Đồng hồ cần thận

Chồng đi chơi khuya về, vợ thức, hỏi:
— Sao cậu về khuya thế?
— Khuya gì mà khuya, mới một giờ.
Bỗng chiếc đồng hồ treo như có ý mách vợ, thông thả, đồng đặc buông bốn tiếng.
Chồng cười nhạt nói:
— Cần thận lắm, đánh một tiếng người ta đã nghe thấy rồi, làm gì mà gõ đi,.... gõ lại... những bốn lần.

Cốt nhất tri nhận xét

Một ông giáo dạy về khoa thú y, bữa đó đương mổ một con bò và đương giảng nghĩa cho học trò.

Ông nói: các anh học về khoa này, phải cốt có tri can đảm và tri nhận xét. Nói vậy, ông liền chấm ngón tay cá vào nước rồi bỏ rồi cho vào miệng mút, thần nhiên như không, như muốn bảo học trò thế mới là can đảm.

Học trò trước còn rụt rẻ, sau cũng chấm ngón tay vào rồi bỏ mà mút, can đảm lắm. Xong đầu đấy ông giáo mới từ tốn:

— Các anh can đảm thì có can đảm, nhưng thiếu tri nhận xét.
Các anh không nhận ra rằng lúc này tôi chấm ngón tay vào rồi bỏ thì chấm ngón tay trở, mà đến khi mút, thì mút ngón tay giữa.

Kỳ phùng địch thủ

Một anh trộm đại tài vào một nhà kia, hấy chủ nhà đang nằm hút thuốc phiện, bên cạnh có đứa con ngồi chơi, anh ta bèn lần đến chui xuống gầm giường ngồi rình.

Trên giường, đứa bé đang nghịch chơi quả táo, bỗng sẩy tay, quả táo lăn xuống đất. Người chủ nói: để thầy xuống nhặt cho.

Trộm ta nghe thấy lấy làm lo, nghĩ bụng nếu để chủ nhân xuống nhặt táo thì thế nào cũng trông thấy mình mất. Bèn nghĩ ra một mẹo, nhặt quả táo để vào lòng chiếc giày của nhà chủ.

Quả nhiên đến lúc ông kia sờ chân vào giày, thấy quả táo chỉ với tay cầm lấy, rồi lại lên nằm.

Anh trộm đã tưởng là thoát nạn, ngờ đâu chủ nhà cũng là tay khá, nằm nghĩ: « Quái! rõ ràng mình nghe thấy quả táo lăn xuống đất, sao lại nhảy vào trong giày được? Chắc là có anh nào dưới gầm giường chứ không sai. »

Nghĩ vậy, rồi thông thả gọi to: « Anh nào nấp dưới ấy cũng là tay khá đấy! nhưng mà ra đi thôi! »

Trộm ta bất đắc dĩ phải bỏ ra vậy.

Tân cựu luận đàm

Sự tình cờ một hôm làm chạm trán trong mâm rượu một nhà cựu học với một nhà tân học. Nhà cựu học là một bác « khóa học », nhà tân học là một sinh viên trường thuốc. Khi truyện trò, cựu nói cựu hay, tân nói tân giỏi, kèn thổi ngược, trống đánh xuôi.

Bác « khóa học » muốn lèo cựa sinh viên cái uyên-bác của mình, bèn lên giọng khinh-khỉnh nói:

Các ngài học tại cao đẳng đại học đường, hẳn cái gì cũng uyên thâm, vậy tôi xin hỏi các ngài một câu Bắc-sử:

« Sau vua nhà Nghiêu, Thuấn, Thang thì đến đời gì? »

Sinh viên trường thuốc, lễ cổ nhiên không trả lời được.

Một người trong tiệc đỡ lời hộ: « Sau

Nghiêu, Thuấn, Thang thì đến đời nhà Hạ chứ gì! »

— Sau nhà Hạ đến nhà gì?

— Sau nhà Hạ là nhà Thương.

— Thế sau nhà Thương?

Sinh viên trường thuốc không để ai trả lời hộ, đáp luôn:

— Sau nhà Thương thì là nhà sác chứ nhà gì!

Hai ông vùng bề nói « tuyện »

— Bác đi đâu đấy... y?

— Nền thành về đại... y.

— Nền thành làm gì?

— Thăm mấy tám-te.

— Te có tốt khô... ông?

— Te nào có ra cái tở te.

Khôn mà không ngoan

Trò Nguyễn-văn-Ba muốn nghĩ mà không biết làm thế nào được. Nghĩ mãi được một kế, bèn ra nhà giấy thép gọi tề-lê-phôn cho ông đốc trường:

— Allo! Allo! ông đốc trường X phải không?

— Phải! Ai đấy?

— Thưa ông, tôi muốn xin phép ông cho thằng bé cháu tên Nguyễn-văn-Ba nghỉ vài hôm, ông làm ơn cho cháu phép.

— Vâng được, cháu ở lớp nào?

— Thưa ông, tôi ở lớp nhì ạ.

— Ông ấy à?

— Ấy chết! thưa thầy, con quên ạ.

Sau cơn bão

— Anh ạ, cơn bão hôm qua, nhà tôi « tốc » ngược cả lên, bèn bà tông Đen, bà bà Vàng, bà nhiều Kênh cũng thế, cứ tốc cả lên thôi, thế còn nhà anh thế nào, có tốc không?

— Nhà tôi ấy à, nhà tôi hôm qua đi vắng.

Sự thật mất lòng.

Thầy giáo hay có tính quát to.

Trò hỏi: thưa thầy « ta mere » là gì ạ?

Thầy quát: « là mẹ mày. »

Trò òa lên khóc.

Khéo chiều cô

Trên đèn, trong chiếc chiếu hoa lèo loét, một bà đang ngự đồng, bóng cô nhập vào làm cho bà nhảy, múa huyền thuyên. Một lát đã đến chỗ cô đang chèo thuyền ngự về.

Trong khi bóng cô đang cầm quạt vừa chèo thuyền, vừa nhảy múa, thì tự nhiên một tiếng nổ khá dài ở trong người bà đồng lọt ra, bà không phanh lại kịp, làm mất bà đồ tía.

Bác cung vãn, nhanh trí khôn, ngồi đằng sau, bèn chữa thẹn cho bà đồng mà hát một câu rằng:

Cô... ô... ô... ngự đồng, cô rit, cô chơi,

Cô bắn súng lục, cô bơi u... thuyền rồng.

Đồng, tây gặp nhau

Cậu X người vùng « con trâu tăng đứng ở bụi te » (con trâu trắng đứng ở bụi tre — Thái-bình) mới bắt đầu học chữ tây, bập bẹ đọc:

— Bu-tông (bouton) cái khuy, bu-tông cái khuy.

Bà mẹ ngồi khâu bên cạnh trông cậu con bắt được cái khuy gì lạ, bảo mình trông, ngoảnh ra vẫn thấy cậu cầm đầu vào sách mà học: bu-tông cái khuy.

Bà tưởng cậu nghịch tình phát gắt:

— Tao tở con à? (trẻ con) khuy đầu mà tông (trông).

Anh hùng tương ngộ

Vỏ quít dầy, móng tay nhọn

Ông lão Ích giắt trâu ra đầu làng để ăn cỏ. Nhà nhiều Phở ở gần đấy đang phơi cỏ, gia. Chỗ ấy lại có bóng cây mát, nên lão Ích ta liền thả trâu rồi nằm ngủ. Trâu liền mơn men lại ngay chỗ cỏ phơi của bác nhiều mà « chén ». Nhiều Phở thấy vậy liền bắt đền 4 đồng bồi thường.

Việc không xong phải đem lên huyện.

Quan hỏi — Ông già kia, năm nay đã bao nhiêu tuổi đầu rồi mà còn để trâu ăn hại cỏ của người ta, lại không chịu đền tiền bồi thường.

— Bẩm quan lớn, năm nay con mới có

hai mươi tuổi.

— Hai mươi tuổi à? Lão này nói thế mà nghe được. Đầu, râu bạc phếch mà dám khai hai mươi tuổi.

— Bẩm quan lớn, con thế này mà khai hai mươi tuổi thì ai tin được, cũng như con trâu của con trong một lúc mà ăn hết những 4 đồng bạc cỏ thì ai tin được. Quan cả cười, tha bổng cho ông lão.

Vỏ quít dầy, móng tay nhọn

Hàng rào — Ai thịt chó, chả chó mu... a a?

Khách gọi — Chó.

H.R. — Ai chó đấy?

CHƠI XUÂN

Chơi xuân, nếu vương phải gai, Xin mời lại số mười hai Sinh-Từ...

Số 12 Sinh-Từ, nếu không nói chắc ai cũng biết: đó là hiệu LÊ-HUY-PHÁCH, một hiệu thuốc lớn và có tiếng nhất xưa nay. Hiệu ấy có buồng riêng để thí-nghiệm bệnh Lậu, Giang-mai, Hạ-cam và nhận chữa những bệnh ấy, không khỏi không lấy tiền. Hiệu ấy sẵn lòng chỉ-dẫn những căn-nguyên và cách chữa các bệnh cho những người không biết và có ít tiền... Các thử thuốc của hiệu ấy, đều đã phân-chất (analyser), và nhiều người công nhận là không đâu có những thuốc hay như thế. Mỗi buổi sáng, chủ-nhân hiệu ấy, sẵn lòng xem mạch giúp cho những ai có « bệnh nghi-ngờ » muốn hỏi, và trước khi muốn chữa. Ở tỉnh xa, muốn hỏi điều gì, cứ biên thư về: LÊ-HUY-PHÁCH 12 Sinh-Từ Hanoi, là hiệu ấy trả lời ngay nhưng phải đính tem năm xu, và nếu muốn dùng thuốc thì hiệu ấy sẽ gửi cách lĩnh-hóa giao ngân (contre remboursement).

CÂN BẠCH

LỜI GIẢI

I — Lấy miếng giấy kẻ thành $8 \times 8 = 64$

ô vuông

II — Viết theo lối chữ nhỏ, nghĩa là từ trên xuống dưới từ hữu sang tả từ 7 đến 70. (theo hình số 1)

III — Theo đường gạch to, cắt ra làm 9 miếng giấy: A B C D E F G H I.

IV — Những miếng giấy A C E G I để nguyên. Còn những giấy B H và D F thì đối lẫn với nhau. (Theo hình vẽ số 2)

V — Chép lại ra mảnh giấy khác và vẽ hình Tự lực văn đoàn: (Theo hình vẽ số 3).

135 — Hanoi

HÌNH 1

A	B	C
63	55	47
64	56	48
65	57	49
66	58	50
67	59	51
68	60	52
69	61	53
70	62	54
D	E	F
31	23	15
32	24	16
33	25	17
34	26	18
35	27	19
36	28	20
37	29	21
38	30	22
G	H	I
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

HÌNH 2

A	B	C
63	55	47
64	56	48
65	57	49
66	58	50
67	59	51
68	60	52
69	61	53
70	62	54
D	E	F
31	23	15
32	24	16
33	25	17
34	26	18
35	27	19
36	28	20
37	29	21
38	30	22
G	H	I
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

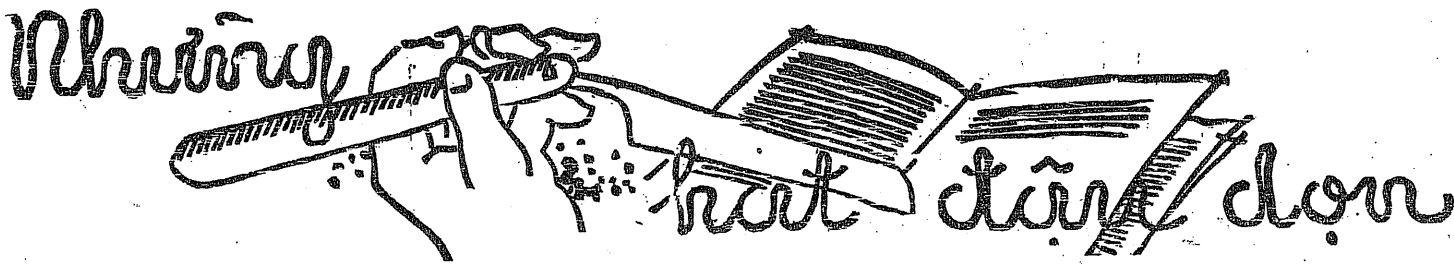
HÌNH 3

63	55	30	38	46	54	15	7	308
64	56	29	37	45	53	16	8	308
12	20	49	41	33	25	60	68	308
11	19	50	42	34	26	59	67	308
10	18	51	43	35	27	58	66	308
9	17	52	44	36	28	57	65	308
69	61	24	32	40	48	21	13	308
70	62	23	31	39	47	22	14	308
308	308	308	308	308	308	308	308	308

Gặp khi gió táp mưa đơn,
Dùng xe AN-THÁI chẳng còn
cố gì.

HIỆU XE

Số 2 phố Nguyễn-trọng-Hiệp — Hanoi

Xin phục lẫn.

Một ông chủ giấy thép, độc-giả P.H., nhất trong bài ông Đồng Phương của P. H. một hạt đậu dơn:

— Hình cái mandat mà có số 6 là không đúng. Ngoài rẻo mandat chỉ có số 1-2-2-5-10-10-20 v... v... chứ không có số 6.

N. D. C. chỉ có việc là phục lẫn ra thôi, chứ không dám cãi, vì còn cãi vào đâu được nữa.

Ông, nhưng cũng chỉ là... bà.

Các bạn đọc báo trong Nam không hiểu làm sao đàn bà lại gọi là ông... Đồng Phương, và cãi rằng không thể nào, bà kia lãnh được cái mandat ấy, nếu không có hai người làm chứng.

Các bạn trong Nam không biết ngoài Bắc có tục lên đồng, đàn ông lên đồng một vị thánh... cái, thì gọi là bà đồng (cho dấu là đàn ông!); và nếu đàn bà lên đồng một vị thánh... đực thì cũng gọi là ông đồng (cho dấu là đàn bà!).

Ở những tỉnh nhỏ có ông đồng... cái, hay bà đồng... đực nào nổi tiếng thì ai cũng biết, nên nhà bưu-diện cũng phải công nhận mà phát ngân phiếu. Nhưng ông chủ bưu-diện trong truyện ông Đồng Phương, chỉ vì mới dời về không biết, nên mới có sự rầy rà ấy!

Cả kẻ ra thì ông phải là ông, bà phải là bà, nhưng dân An-nam còn có tục lên đồng, nên bà còn là ông mà

ông còn là bà. Ay thế mới là dân An-Nam! Nếu không lại văn-minh mất rồi! thì còn đâu là quốc-túy!

Soay trần lối Mỹ.

Bà góa Yên-Hồ lại quá yêu P. H. mà nhất hộ một hạt đậu dơn trong bát chè nhà, Phong-Hóa số 84, trong bài «Thương-thư nước Mỹ»:

... Trơ trọi một ông soay trần, đầu tóc bơ phờ, sơ-mi cổ hở đến vai.

Bà Yên-Hồ nói: « đã soay trần thì lẽ tất nhiên là không mặc áo, mà đã mặc áo thì dù cái áo ấy mỏng đến đâu đi nữa cũng không ai bảo là soay trần. Thế mà lại có sơ-mi hở cổ, thì tôi chịu chẳng hiểu là thế nào cả. Hay là ông ấy cởi sơ-mi còn bỏ quên cái cổ cẩu ở trên cổ, thưa ông? Nếu quả thế thì ông ấy soay trần lối Mỹ đấy, ông Hà ạ».

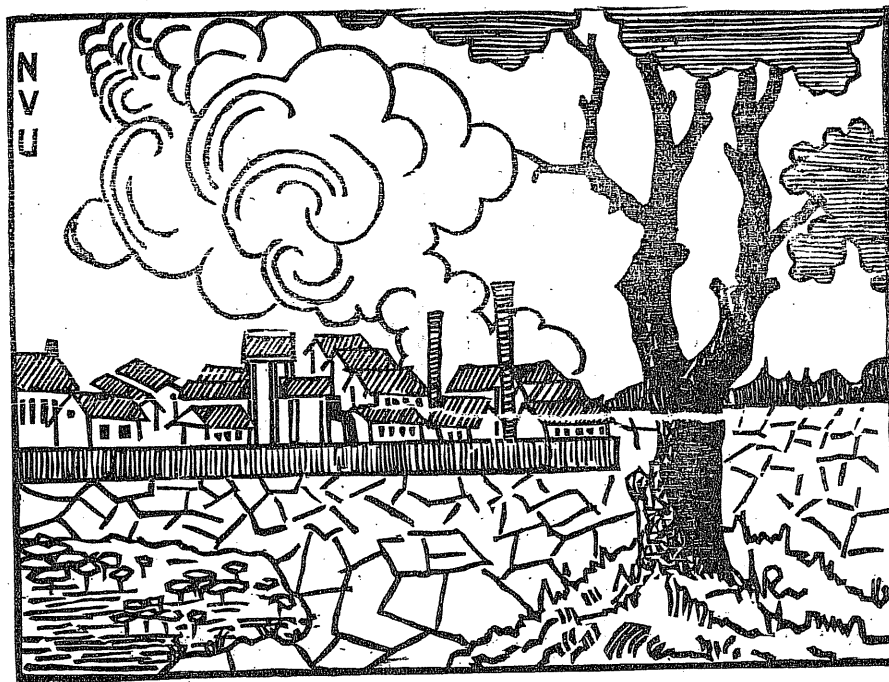
Thưa bà, nói làm cảm nghe chơi, quả ông thượng-thư ấy soay trần lối Mỹ thật đấy, vì ông ấy là... thượng-thư nước Mỹ đấy mà. Lý luận lắm.

Màu xuân sắc.

Thích «Tiếng xuân» của GHOK (?) Vũ-ngọc-Quý trong bài «Câu truyện ngày xuân»:

Xuân đến, cây cỏ, non sông đều nhuộm một màu xuân sắc.

Xuân sắc là màu xuân. Màu xuân sắc lại là màu mùa xuân! Cần thận quá lắm.

Nồi súp de nhà máy rượu nỏ. Hỡi phóng viên đi lấy tin nồi súp de nỏ ở chỗ nào

Mua vui.

Cũng trong bài ấy:

Các cảnh thương tâm vì xuân mà gây nên thật không sao kể xiết, vậy tôi chỉ xin chọn câu truyện lý thú hơn cả mà bản độc-giả gọi là một câu truyện mua vui.

Mua vui bằng câu truyện thương tâm! Thật chẳng khác gì nói: mua cười bằng những câu truyện hài-dâm của ông Hi-Đinh vậy.

Khinh rẻ một cách nghiêm khắc

Cũng trong bài ấy:

Những thói dâm-bôn các xứ ở Viễn-dông, ta vẫn khinh rẻ một cách nghiêm khắc hơn các xứ Âu-tây.

Dâm-bôn các xứ... thì dâm-bôn thế quái nào được! Mà khinh rẻ một cách nghiêm khắc, thì thật không có nghĩa lý gì. Nhưng thiên-hạ cần gì viết văn có nghĩa đâu!

Thế thì nguy thật!

Cũng vẫn, than ôi, trong bài ấy:

Bây giờ nước ta ở vào buổi giao thời nên luân-lý ngàn năm như đã bị mưa Âu, gió Mỹ lay chuyển muốn kéo về chốn duy-tân.

Bị kéo về chốn duy-tân thì nguy hiểm thật, còn đâu là quốc-túy, còn đâu là người than thở «cha không ra cha, con không ra con», còn đâu là lý Toét, còn đâu là người viết văn như ông Vũ-ngọc-Quý!

Nhất dao cạo
Hàn đai... dậu.

HỌP 'THU'

Ô. N. D. M. — Ông Trần-bình-Lộc trong Phong-Hóa sinh viên trường Mỹ thuật lúc ký tên tắt đề Bloc không phải là ông T. Lộc tức Trần tấn Lộc.

Ô. T. V. Đ. — Không thể trả lời ông bằng thư riêng được.

Cô N. T. K. V. — Việc đó tùy ý cô. Dấu sao cũng xin cảm ơn.

Ô. N. V. V. — Không đủ số.

Ô. N. T. C. Bolovens — Việc đó đương tiền. Xin ngài an tâm đợi, đợi cho đến khi nào thôi không đợi nữa.

Ô. D. V. T. Nam-dinh — Xin ông gửi ngân phiếu ngay cho. Chỉ còn đợi thế thôi.

Ô. H. M. N. — Vẫn thi tranh Lý Toét. Chỉ hoãn thi bài về Lý Toét thôi.

Ô. N. T. K. — Giá lần sau ông cho biết sớm thi hay lắm.

Ô. P. D. B. — Ông cứ đề lý do xét kẻ lấy trộm đề rồi trị cho chúng.

35 con thiên lý mã tái thể

Đời văn-minh bao nhiêu, lại sinh ra lỗi sự lạ chuyện kỳ bấy nhiêu!

Quý ngài hay đi ngang qua Đà-thành (Tourane) hỏi « Ông Võ-văn-Đạt đường Avenue du Musée thi biết » nhà ông có nuôi nhiều: tục thường gọi là hiệu xe vàng đó.

Mỗi ngày chạy hai chuyến:

Sáng 4 h 30, trưa 11 h 30. Từ Tourane — Nhatrang có chỉ điểm hiệp cách vệ-sinh, định giá cả phải chăng. Hễ quý ngài cần dùng việc gấp tin bản hiệu ở Tourane biết trước thì sẽ có xe chạy suốt tới cấp kỳ.

Nên chú ý. — Chúng tôi chưa có độc-quyền lên rước hành khách trên xe lửa. Vậy các ngài bước xuống tàu, ra ngoài gare sẽ có Contrôleurs chúng tôi rước về hội quán.

VÕ - VĂN - ĐẠT

SỮA

NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON

BAO THẦU CHO
CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v. ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-mên.

100, Rue du Coton, Hanoi

« Bắc-kỳ Nam-tửu Công-ty,
« Đặt lò Văn-Điển cũng vì lợi chung.
« Quản chi tốn của hao công,
« Thương trường mở lối mong cùng bước lên.
« Một lò thanh khí xây lên,
« Hương xưa nồng đậm, cúc sen mặn mà.
« Hơi men pha vị sơn hà,
« Tỉnh say trong nước non nhà có nhau.
« Bán buôn nào phải xa đâu,
« Anh em kẻ trước người sau đồng lần.
« Buổi đời kinh-tế khó khăn,
« Lợi quyền chớ để chuyên phần cho ai.
« Yêu nhau giúp đỡ một hai,
« Có công chắt đá nữa rồi lên non.
« Còn trời, còn nước, còn non,
« Còn ty Văn-Điển ta còn say xưa.

BẮC-KỲ NAM-TỬU CÔNG-TY

RỒI LÀ CỨU KHỎ CỨU NẠN

Ai mắc phải ung thư sang độc, lên đing, lên nhọt, công-cua, bấp-chuồn, ò-gà, tràng-nhạc, mã-dao, vân vân, mới mọc ra hãy còn đau rức, bất cứ to nhỏ đau đớn cách nào, mà chưa thành mủ, chỉ gián một lá cao là tan liền. Nếu đã thành mủ rồi thì chóng vỡ mà chóng khỏi. Hoặc là nhức đầu, đau mắt, đau bụng, sốt rét, rần rết cần, bị thương bị đau, phong-thấp, tê-thấp, lạc-lất, sần quầng, trẻ con thiên-rồ, mạch-lươn, chốc đầu, thối-tha vân vân, cũng chỉ gián một lá cao là khỏi hẳn, và chữa được, 36 chứng bệnh rất nguy hiểm nữa, cao gọi là cao **NAM-THIÊN CỨU-KHỒ**, mỗi hộp giá 0\$20, mỗi lá giá 0\$05, đã được nhiều người công nhận là cao rất thánh, đã được nhiều giấy tặng khen. Bán tại nhà thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG**, 78 phố hàng Gai Hanoi, và Chi-điểm số 140 phố Khách Nam-định, hiệu Việt-Hưng số 62 phố Cầu-đất Hàiphong, hiệu Việt-hưng-Tường Nghệ-an, hiệu Vĩnh-Tương, Huế, hiệu Lý-xuân-Hòa đường Đỗ-hữu-Vị Tourane, hiệu Hoàng-Tả Qui-nhon, hiệu Mộng-Lương Nha-trang, hiệu Thanh-Thanh, 33 Pellerin Saigon, và khắp các nhà đại lý bán thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG** ở các tỉ h trong xứ Đông-Pháp.

TUYỆT NỌC

Lâu và Giang - Mai!!!

Phải bệnh này chữa chưa được rút
nọc, đi độc còn lại, thức đêm làm
việc nhọc, nặn ra ti dinh dinh hoặc
mủ, nước tiểu khi trong khi: vàng
lẫn vẩn đục. Nhói ngứa trong ống
tiểu-tiện v.v. mà bệnh Giang còn lại
thấy dật thịt mỗi xương, nổi mụn
con như muỗi đốt v.v. chỉ dùng nhẹ
2,3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi ngay.
Tên gói thuốc Kiên Tinh Tinh (triệt
nọc Lâu Giang) giá 1p.50 một hộp.

Thiên trụ!!!

2 hòn ngoại thận; hòn to, hòn bé, xưng hạ nang, dùng 1, 2, 3, 4 lạng. Bất cứ lâu, mới là hai hột co lên bằng nhau ngay, giá 0p60 một lạng 6p. 12 lạng.

BÌNH - HƯNG

89, phố Mã Mây, Hanoi
GIÀY NÓI : 543

CHỮA KHOẢN BỆNH TÌNH

Lậu và Giang-Mai là những bệnh rất nguy hiểm không những hại cho cá-nhân mà hại cho cả nòi giống, ngài nào chẳng may mắc phải, xin mời lại hoặc viết thư lại Bản-định-phòng chúng tôi xin cam đoan chữa khoán cũ trong một tuần lễ là tuyệt nọc, nếu không khỏi sẽ gả tiền lại. Thuốc Lậu và Giang-Mai Thanh-Hà là những môn thuốc chế theo khoa-học, uống vào không mệt nọc, không hại sinh-dục; chỉ trong vài tiếng đồng-hồ là đỡ ngứa; ai đã dùng qua đều phục là thần dược. Giá 0\$60 một ống.

Có phòng riêng để khám bệnh và làm thuốc rất vệ sinh.

Hỏi tại: THANH-HÀ-DUỘC-PHÒNG
HANOI, 55, Route de Huế, 55, HANOI

Cần mua cò tem, con niêm Đồng-
Dương dùng rồi và còn rõ, giá tính
phải chăng.

De nos M. DUPICHAUD,
Trésor Phnom-Penh Cambodge.

VIỄN-ĐÔNG, TỔN-TÍCH HỘI

Công ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phật-lăng
một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
Đặng-ba Hanoi số 419

Tổng - cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giấy nói số 892
Sở Quản-lý ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giấy nói số 1099

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG DÉCEMBRE 1933

Mở ngày thứ ba 30 Janvier 1934 ở sở Quản-Lý tại số 68, phố Charner Saigon do ông Pierre Allizon Quản-Lý Viễn-Đông Tồn-Tịch Hội, tại Đông-Pháp chủ tọa, ông André I agen và ông Trương Vĩnh Việt Đốc-Phủ Sứ dự tọa.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	TÊN HỌ NGƯỜI CÓ PHIẾU TRÚNG
Lần mở trước trúng: 5.000\$	10.897	Phiếu này chưa có ai mua
Lần mở thứ hai trúng: 1.000 \$	2.164 ^A	M. Kong Chione <i>Avocat Cambodgien</i> <i>Phnom Penh</i> Trúng lĩnh 200\$ ve
	2.164 ^B	Phiếu này không hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
	5.164	M. Nguyễn-văn-Thân <i>Mécanicien P. T. T.</i> <i>Saigon</i> Trúng lĩnh 1000\$ về
Lần mở thứ ba khởi phải đóng tiền	577	An Khôn <i>Compradore Descours et Cabaud</i> <i>Saigon</i> Phiếu này đã đóng 300\$ được hoàn lại ngay 1.270\$
	35.77	Phiếu này không được miễn trừ vì không đóng tiền tháng.
	6.577	Phạm Nhân <i>Débitant de la SICA Faifoo</i> Phiếu miễn trừ có thể đổi lấy ngay ra được là 502\$

Kỷ mở sổ sau định vào ngày thứ ba 27 Févries hồi 1934 hồi 11 giờ 15, tại sở Tổng-cục 32, Rue Paul Bert Hanoi.

Món tiền hoàn về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Février 1984
định là 5.000 \$.

<https://lieulun.hopto.org>

KÍNH MỜI
CÁC ÔNG, CÁC BÀ, NHÀ QUÊ, KẺ CHỢ

TẤT CẢ LẠI MUA THUỐC TẠI HIỆU

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert — HANOI

Nhân dịp tết, bản hiệu có nhiều quà
rất quý để biếu các quý khách mua
thuốc của bản hiệu từ một đồng trở lên.

ĐĨA HÁT, VÍ-DA, NƯỚC HOA, ĐỒNG
HỒ, TÚI TIỀN, BÚT MÁY, BÚT TRÌ
MÁY, ĐỒ CHƠI CHO TRẺ CON V.V...

BẮT ĐẦU TỪ 19 THÁNG CHẠP TA CHO ĐẾN RÂM THÁNG RIÊNG

NHỮNG NGÀY ẤY CÁC QUÝ KHÁCH NÊN ĐẾN
MUA THUỐC CẦN DÙNG ĐỂ LẤY QUÀ BIẾU.

TRONG DỊP TẾT QUÝ - KHÁCH NÊN UỐNG

RƯỢU BỔ VIN 33.500. 2\$10 một lít

Nếu quý khách muốn dùng rượu nho cũ
rất quý để thết khách trong dịp Tân-
xuân thì nên đến hiệu Chassagne mua
rượu quý của nước Pháp như sau này

VIN DE QUINQUINA. . . 2\$25 một lít
VIN DE BANYULS. 1\$85 một lít